

Ese de două ori în septembra: Joi-a și
Dominește; era cindu va primide im-
portanță materialelor, va fi de trei său
de patru ori în septembra.

Pretiu de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu intregu 8 fl. v. a.
„diuometate de anu 4 fl. v. a.
„patraru 2 fl. v. a.
„pentru România și străinătate:
„anu intregu 12 fl. v. a.
„diuometate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Invitat de prenumeratiune

la
ALBINA

Pretiurile și condițiile se vedu în frunza folii.

Essemplarie gratis — nu suntem în stare să dă, decât în cele mai străo- denari casuri de necesitate precum am spusu la timpul meu; dar — dămu carturărilor nostri seraci — bucurosu fă'a cu diuometate de pretiu.

In fie rogămu să pre multii nostri restanți, atât pre cei cu pretiul Albinei, cătu să pre cei cu „Robinson Crusoe” și cu „Legea electorală”, să-si aduca a minte de noi si să ni tramita banii si resp. socotele in restantia!

REDACTIUNE.

Budapesta in 3 iunie n. 1875.

Una suta si câteva alegeri pentru Dietă s'au esecatuit ieri si alalta-ieri in Ungaria si Transilvania — sub nouu regim si dupa nou'a lege electorală. Intre acestei deputati alesi, asiā calculédia „guvernamentalii-liberali,” că — 80 de procente ar fi de partit'a loru si — abiā cam 20 de partitele opositionali. Fiindu numerulu de deputati, pana acum alesi, cam tocmai a patra parte a tuturor deputatilor alegendi, déca si celelalte alegeri ar fi cu asemenea rezultat, apoi Diet'a de la 28 augustu 1875 ar dispune de mai mare majoritate guvernamentale, decât ori care Dietă precedente, adeca de bune %. Si tu te-acestea — nime nu crede, cumca acestu ministeriu ar avea să steponă lungu timpu.

Foile opositionali, atât cele din stang'a, cătu si cele din drépt'a, sciu să educa — argumente bine sunatōrie in acea privintia, — antaiu că, marea maioritate, asiā-numita liberală, nemicu nu este mai pucinu decât compacta, si priu urmare cu nemicu mai secura, decât a fost cea a lui Lonyay, si apoi cea a lui Száry si mai apoi a lui Bitto; ba inca elementele eterogene prin fusiune si pri aceste de facia alegeri — inca s'au sporit si agerit; a dô'a că, maioritatea acestui guvernui s'au nascutu din bun'a creditia, cmca dlu Tisza intr-adeveru va mediloci iute imbunatāri reali si va delatură iute pericolu ce

amenintia tiér'a, ceea-ce insa — nici vorba, ca să fie iute posibile; astfelui bun'a-credintia curendu va disparé, facendu locu unui pessimismu generale, dela care curendu va trebui să urme treccerea — său la un'a său la alt'a estrema, — cele din urma experimentarii constitutionali in Ungaria!

Ast'a este ceea-ce noi pururiă am prevedutu si pentru care pururiă ni-am datu tota trud'a d'a pregati poporului nostru. Dupa-ce o data noi ne convinseram, că pre calea si prin 6menii, resp. partitele de pana acu, reconoscerea dreptului nostru national, imbunatāirea stării noastre in vieti'a publica — nu este cu potintia, problem'a si tendintia nostra nu potea să fie alt'a, decât — din tota poterile noastre a inacută procesulu de mistuire a poterilor prin netrebničia a domnilor, si apoi a sustinē si desvoltā moral'a si disciplin'a noastră natională in poporul nostru, pentru ca — ori cindu si ori in ce forma s'ar ivi necesitatea de schimbare a sistemei si peste totu a referintelor de statu, noi toti, cu totii, să fimu in stare a ni aruncă valoarea intréga in cumpena — intru interesulu causei său celorlor noastre nationali. De aceea noi am disu si dicem:

Să ni pastrăm mors'l'a, prin morală — caracterulu natională, prin acestu caracteru — consciintia, disciplin'a si solidaritatea nationale; astfelui — ori cău să ne dripeșca, torturedie si teroriedie domnii magiari de la potere, noi ii caușa nostra este santa.

Despre si cătra cercurile noastre electorale!

Nu avemu să ne ocupămu in aceasta rubrica mai pu largu de acele cercuri, cu maioritate de alegatori romani, unde diu'a de alegere său nu e desfăta inca, său cade manuori poimane, pre cindu cuvintele noastre abiā mai potu ajunge la cunoștința celor a pre cari ii privesc; ci vocea nostra este mai vertosu indreptata cătra alegatorii nostri, cari sunt chiamati la urna pe joi'a si resp. sambat'a cea de aproape.

In comitatul Aradului si — dupa cum ni spune o informație particulară — si in alu Zarandului, alegorii vor avea locu poimane, luni. Candidaturele nationali — sunt facute bine si sperămu, că eu acelasi zel, cu care ele s'au facutu, să voru si sustinē.

In cercului Siriei si alu Butenilor s'au candidatu — credemus pre nimoritu, domnii protopopi concerninti: George Vasileviciu

si Const. Gurbanu. Să bagămu bine săma la acost'a! — (NB! In Pececa-româna alegatorii nationali prin autoritatea politica au fost opriti a tienē adunarc pentru d'a pune contra-candidatu lui Csemeghi!) —

Din pările Bihariei reporturile mai năue au fost calificate de a ne implé de pessimismu. Ni s'a descooperiu, că — tote misericordiile electorale aru fi fost conduse de un ciaristanismu condamnabile, că — in cercul Timiș s'ar fi facutu mare larma natională, pentru ca conducetori să potă vinde mai scumpu mandatul dui Lipovszky, ceea-ce ar fi si urmatu. In cercului Aleșdului — tocmai asemenea! Aci ar fi pusu numai ea de betjocura unu candidatu romanu, dar — nici acel'a — dintre nationali. Despre candidatii romani din Beiusi si Ceica, domnii Cosma si Al. Romanu, foile guvernamentali sustinē că — ar fi declarati aderinti ai partitei asiā-numitele liberali-guvernamentali; cea-ce noi nu credem; n'avemu causa să credem.

Din pările Satu Marei, Cetatei-de-pete tra, Crasnei si Selagiu lui — ni lipsescu orice reporturi mai positive; si asiā — trecemu la cercurile din Banat.

Despre cercurile — Caransebeșului, Făgetului, Oraviei si Sasiei, mai la vale in cunprinsulu acestei numeroasa onorabilulu citoriu desluciri destulu de lamurite.

In Cercului Lugostului, multi dintre ai nostri si dintre straini — tienu candidatură nationalistica a dui Bradiceanu de o formalitate găla, său — dora de o incercare gratuita.

Déca ar fi asiā, apoi ar fi spre rusenia: antaiu a marei si vestitei inteliigintie nationali; a dô'a — a marei majorităti romane de alegatori de acolo. Cu glum'a si siag'a — fresce că nu se poate invinge, dar — nici onoreu nu se poate salva. Veda deci, cum si voi face detorintia — poporu si inteliigintie.

In cercului Antonescu, ca guvernamentalista — priu analisti nostri, intempina cele mai grele cercari. Cei din fruntea comitatului, precum si cei din Comitetul central in Budapesta, si-aroga a dispune de dlu Antonescu ca de o unelte oră; ei lu-mena cu forti'a la Sasca in contra lui Babesiu; densulu resiste si — vră se se sustienă in Bocia. O deputatiune de 3—4 bieti retaciti din pările Sasiei, inca starutesc cu domnii. — Noi er dicem poporului alegatorii si inteliigintei sale: fiti cu cea mai mare privighiare, ca să nu devină predă intrigei!

In acela cercu cea mai mare confuziune a urdito intriga rafinata — a famosului pop'a Aleșa, carele insa in fine fu demascatul si — nesmintitul are să sărbă zam'a. Dlu Eppu Poszu si cu ven. Consistoriu — acum s'au nici o data au să dovedește că nu conoscu crutiare facia de traditorii celor sante. Tote datele sunt in manele noastre; numai timpul asteptămu, si — o să aretam lumei, că — ce a investit

să si avea bucate si bani si — nu eră detorii nemenui; de ce dara să-i si pase lui?

Periturele si poeniturile se audiu din ce in ce mai tare, si indată se surupă celu de antaiu turnu ce scutia si aperă cladirea absolutistica a statului; musicantii cantau triumful si atunci se redică toastele pentru caderea lui Schmerling! De tote este insoce i pasă munectoriului ce se odihnișă săr'a linisită naintea casutiei sale? — Elu eră departe de surupaturi, si privia deci zimbundul la cele ce se templau si la cele ce i spuneau carburari cu cuvinte frumoase; nemica inse nu-lu ingrijă din totu căte sa templau, căci elu avea de totu si nu eră detorii nomenui si cu atatul mai pucinu lui Schmerling. Elu deci si urmă lucrurile sale peste septembra, eră dominec'a si in sorbatori si-petrecoa prin adunările sorbatoresc ale satenilor. Totu i mergeau bine; elu se scula voiosu si indestulit, si se culca linisită.

D'apoi urmă susete si puenituri si tresnete si a dou'a si a trei-a ora intre murii si temei ce domnia si vecinii din totu pările strigău: „Libertate! libertate!!“ — Atunci ince-

Prenumeratiuni se fac la toti dd. cor- spundinti ai nostri, si de a dreptul la Re- dactiune **Stationgasse** Nr. 1, unde sunt a se adresă si corespondintile, ce pri- vesu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; că vor fi nefrancate, nuse vor primi, éra cele anumite nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interesu privat — se responde căte 7 er. pe linia; repetirile se facu cu pretiu sca- diu. Pretiul timbrului căte 30 er. pen- tru una data se anticipa.

reprezentantele clerului din Diecesea Caran- sebesului, ca deputatu in trei ani de dile, in Budapesta!

In cercul Zorilei — ér intrig'a este carea si joca alaripulu. Conferint'a ce s'a convocau prin foi'a nostra, a fost cotro- pita de agentii si unelele intrigantilor, si dupa ce totusi planul d'a candidat de a dreptu pre unu contrariu alu Romanilor n'a reeu- pitu, s'a recandidat dlu Petricu, cam in contra voici sale, adeca — dupa cum se dă cu socotă — asiā, ca in diu'a de alegere elu să se retraga si să remana — Patyanszky sin- gura!

Facia cu aceasta intriga domnesca, că- rei pe semne si dlu Petricu i servește de unelte, noi provocămu si conjurămu pre toti inteligintii si alegatorii romani de omenia, ca cu totii să fie alegere si să-si faca detorint'a, punendu in momontul decisivu pre oricare barbatu conoscutu nationalu de candidat si staruindu la multimea alegatorilor romani, ca pre acel'a să-lu aléga si astfelui să-si salvedie onorea!

Trecendu acu la comitatulu Temes- siului:

In cercul Moravitei — nu se re- cere, decât ca ai nostri să se infacisiedie cu totii la locul alegerii; inteligint'a este brava si compacta si — insisi alegatorii nemti nu ni se arăta contrari! Caracterulu inteligintie noastre a invinsu. Numai lasitatea alego- torilor său — niscari brutală foră-de-legi din partea domnilor de la potere, ni-ar potă impiedca invingerea. Apoi — de aci, de ar priece poporul nostru, ce mare interesu are elu, ca să invingem noi in acelu cercu!

In cercul Recasiului, pre cindu preo- timea natională se sfortidia a pasi — cu propriul candidatul national, anume cu pre demnul protopopu G. Cratiunescu, si striga pre toti alegatorii la urna, dlu vicariu-pro- gero a — Petropieciu din Budinti, ca ea — totu sub respundere se — teptarea sa in comune. Dar cea laita inteli- ginta si cu alegatorii nationali vor sei — speram — a-si face detorint'a.

In cercurile Rittbergu si Clacova — preoimea nostra prin unii corifei ai sei a fost promisa strainilor, ér invitatorimea fiindu foră conducere, a decadiutu in apatia. Ei bine: noi pretindem de la aceia ce se dice saflutul poporului, pastori si conduce- torii turmei, ca — chiar in acestu ultimu momentu decisivu, să vina să si faca detorint'a si să-si spele facia de rusine.

Sautemul provocati din ambele cercuri de omeni — pucinu insemmati, dar cu atatul mai curati la anima, ca să recomandămu pen- tru ambe cercurile barbatu demni de candi- datura, barbatu pentru cari noi potem stă buni, că — si-vor face detorint'a ca Romani si ca patrioti buni.

FOISIORA.

Tri craci! cine dă mai multu?

(Dupa „S. T. Blatt.”)

Oh! Domne! — da, am traitu noi si pe tempurile cele pocite ale domniei absolutistice. Nu-mi pica nici priu minte să le premarăscu; ba si acuma mi-cade reu, daca mi-aducu aminte de capetele cele instruitate si de gulele cele aurite ale judecatorilor, si apoi si de coifurile gendarmilor! Si cum nu! căci in acele vremi nu aveam in tiéra libertate, ci numai legi aspre si apoi se cerca si ascultare orbăca, pona si de la domni!

Munectoriulu celu harnicu pe acele tempuri — inca nu eră alegatoriu! Elu se odihnișă in se linisită in tota sér'a pe prisma din naintea colibitiei sale, si fumandu căte o pipă de tutunu, povestia cu asei despre luerurile casnice, pana candu femeia i pregati cin'a. Si avea lipsa de odihna munectoriulu har- nicu, căci pe la anii 50 si 60 eră totu de grele de munca, de 6ra ce ceriul si versă din pris-

sintia binecuveatarea asupra campielor no- stre; cetatenii de omenia si harnici deci aveau multu de lucru, dar aveau si bucate si vinu si si — bani! D'spois i potea să se odihnișă dupa munca, căci — pe langa aceea că avea cele de rendulu traiului — inai avea si mangaiarea că drumurile erau tote casă pe măsa, cei cu degete lungi jaceau prin prisorii, procesele i se curmău si deslogău in celu mai scurtu tempu, cei perde-véra si vagabundi erău trasi la dare de săma si adusi la ordine; eu unu cuventu: pe acelea vremi pocite tote incurcaturele si inveluelile se curmău si regulă la momentu.

Deodata ince se observara nescoperituri si siopte tainice ce rezulta din cladirile sistemului care domnia. In boldirea poternica a unui cutremuru de pamentu indepartat si latise poterea sa outremurătoria chiar pan la urechile munectoriului ce odihnișă pe pris- motia si-si petreceea linisită intre casanii sei. Elu audia perairindu si procindu, si apoi sus- pinandu si gemendu. Dar ce i pasă lui? Elu si avea colibit'a sa cu gradina, avea pe langa sene pe casanii sei indestulit, avea mosior'a

pura a ambă prin tiéra omeni cu un'a din cele mai rare missiuni. Elu intreba de mar- mea dărilor, numerau fumurile si chiliele de locuitu si pregatia liste peste liste: atunci se conscrisera alegatorii. Muncitorii incepura a se intrunt in adunari, ér cărturarii ii im- betau cu vorbe frumoase si din totu pările resunau bandile musicale si cioncinturele de pachara. Aerul era capacut de o negura désa, asupra careia se aruncă radiele unui murgit de demanția si asiā nu poteai vedea ce este in departare, dar chiar de aceea cu totii visau la una vîtoriu frumosu. Se incepù si lupta si astă implu cu verva urna electo- rale de bileteli deosebitelor colori de partida, si din urna electorale resari celu aleș in cununatu cu aureol'a increderei; elu era omulu care priu renascerea sa pot- se faca totu, era muritoriu pre care lu-straa formasera in facetoriu de minuni. Si totu par- titele premară si serbatoriu pre facato- riul loru de minuni. Fantasi'a munectoriului era turburata si elu strabatea cu sperant'a totu nuorii cei groși si rumpă totu pedecele. Munectorii postise pre multu, sbiciuiti de

Noi — consultandu-ne să cu alti
omene binevoitori ai poporului roman, afăramu cu cale a desemnă si recomandă:

Pentru cerculu **Rittbergului** de candidatu nationalu liberale pre reverendissimulu d. parochu romanu si ases. consistoriale **Pavelu Miulescu** din **Biserica alba**, barbatu invetiatu si de caracteru nepatafă: ér

Pentru cerculu **Ciacovei** — pre dlu advacatu **Pavelu Rotariu** din Temesibra, alu carui nume este strimatu si landatu in Banatulu întregu.

Déca facia cu astfelii de barbat demnii, in acel cercuri s'ar asta intelegerintă romanu, carele să recurgă la strainul noco-noscutu, său conoscutu numai după nepasarea său chiar dusmanu sa facă de noi, apoi acelu cărturariu romanu ar dovedi că — nu merită numele — nici de romanu, nici de intelegerintă.

Noi deci provocăm si conjurăm pre totu alegatoriu romanu de anima si consciinția din numitele cercuri, să se infacișie ne-a peratu la alegere, si acolo punendu-se sub conducerea aceloru domni preoți si invetiatori, său să a altoru cărturari nationali, cari ar pricepe si asculta de vacea nostra, intru interesulu onorei noastre, să propuna si aléga de depunere — in cerculu **Rittbergului** pre parintele **Miulescu**, ér in alu **Ciacovei** pre dlu **Rotariu**!

Să nu mai amblati cari in catro, său a ve indoi, său a cercă după voi a ori programele acelor domni pre cari vi ii recomandămu; incedeti-ve nouă să-i al-geți; pentru urmări — noi vom respunde. —

In cerculu Bisericii-albe mane, domineca — Babesiu să-va face darcă de séma si va recomandă de candidatu, in co'utielegere cu corefeii fratilor serbi — pre dlu Alessandru Trifunatz. —

Frati alegatori romani! Este momentulu supremu, candu trebuie să ve rogăm, să ne ascultati; să ve puneti érasi o data in miscare — pentru voi, ér nu pentru altii; să dovediti că — atunci candu legea vi dă unu dreptu, pricepeti a ve folosi de elu — după boldulu ani-mei vostre romane, ér nu după amagirea său poruncă acelora, cari pururiā au privit in voi o turma necuvantătoria, buna numai de menitu din-apoi, de mulsu si de tunsu, de prinsu in jugu si de dusu la macelu! —

Ur'a intre Romani si Magiari.

Déca sunt popora sub sôre in alu cărora interesu vitalu nu pote să incapă ur'a si dusmanu reciproca, apoi Romanii si Magiarii fora tóta indoiel'a stau la primulu locu intre acestea.

De o suta de ori noi am pronunțiatu si documentatutu acést'a si — de o suta de ori au recosentu acést'a cei mai des-tepti si onorabili nationalisti magiari. Ei bine, si cum ore se face totusi, de — dusmanu intre aceste popora tiene, ér ur'a — pe dia ce merge cresce, incătu mereu par' că se apropia de culme! —

sil'a nenatorale, si acu vinolu libertătii li in- veselă facia si li mangaiă anim'a, ér speranța li ingăna si li se imbiat a li impleni do- rintiele in viitoru!

Dar — oh! acești facetori de minuni si aceste sirene coruplenti de urme electorale — au fost rei dascali. Groutatea eea mare a libertătii de a decide asupra sortii sale, pre responsabilitatea propria, se incarcase pe umetri unei generatiuni de totu slabe si ne-regata; acéstă greutate inse potu să o portă numai generatiunile cele mai copte, mai probate si mai ocelite. De aceea acéstă genera-tiuno slaba si ametita se elatină si incusbiă sub greutatea ce nu o potea portă — pana ce in urma cadiu. Si atunci disse Libertatea catra acestu poporu: „Tu nu esti inca pentru mine!“ ér spiritele recurate o apu-ara in tóte părțile prin popor si-si impletira planurile de amagire si drac'i cei mai probati alungara pe cei mai slabii. A urmatu apoi, că nu s'au mai observatui yjei si poenituri si surupaturi si gemete numai in cladirea sistimei de domnia, ci multi audiui poenindu si perseindu si printre parentii colibutiei loru proprii. Ca prin o fa-

Două insule langa o laltă, un'a de granit, cealalta de marmure, incunju-rate de valurile isbitoare ale immenselor mări dusmanoșe, in locu să se spriginesca si radime un'a pre alt'a, să se ajute un'a pre alt'a, ca să-si sporesca poterile, pen-tru ca cu poteri unite, valoroșe, să pătre-siste isbirilor elementelor straine, dus-mane, — ele se fréca si se mananca un'a pre alt'a nescatatu si eu ajutoriulu valuriilor ce le incunjura se slabescu sistematicesce! Cum vine acést'a?

Magiarii si Romanii, incunjurati julu imprejurii si chiar petrunisi si sfasi-ati priu mediloculu loru de peterniculu elementu germanu si slavu, — cum se pote ca ei, in locu să-si intindia manole si să-si impreune poterile fratiesce, pen-tru ca prin acéstă impreunare se aduca la impreunare si conlucrare armonica si pre celealte elemente de prin prejurii, ele de secole se dusmanescu si mai ver-tosu de cătev'a diecini de ani se apăsa si strimtorescu si slabescu sistematicesce, astfelii nutrindu-si ur'a imprumutata in anima!

„Alföld“ din Aradu, fóia magiara ce mai nainte era deákista, ér astazi se numesce liberal-guvernamentale, in nr. seu 136 din 17 iuniu, cu o emotiune do-îosa vorbesce despre ne'ntielegerele si dusmaniele dintre Romani si magiari, si — vaierandu-se asecura, că — nu vede si nu pricepe, pentru ce cause foile ro-mane vérsa atât'a mania si ur'a asupr'a magiarilor? Precum d'alt'a parte nu vede si nu pricepe, cum de guver-niulu, resp. procurorulu de statu sufera atât'a agitatiune din partea foilor romane, numindu aci specialmente pre „Gu-r'a-Satulu“, — afectandu o ingrodire de cuprinsulu pana si alu foilor nôstre umo-ristice!!

Elu, „Alföld“, sustiene seriosu si cu tóta firmitatea, că — nu essiste nici cea mai mica causa de nemultumire, de superare si mania — la Romani, tra magiarilor, astfelii in cătă déca nutritoriu nemultamirei si manie intrebati să spuna că: — ce felu drepturi suferu Romanii? Intr-o ugă ei, mihi ar scăd să dica unu cuvent

Scritoriulu din „Alföld“ éta ce maniera adopta: Elu mișcă a lingusă in celu mai desmerdatoiu modu pre poporulu romanu, adeca — sciti, pre plugari, pre tieranii cei simpli si apoi a li denunciá reutatea si stricatiunea con-ductorilor sei, a acelora, cari i vor-bescu de apesari si nedreptatari din par-tea domnilor magiari si de opositiune in contra acestora.

Elu, scriitoriu din „Alföld“, jöra la unulu Ddieu, că — tare dorosco si — chiar acuma ar fi timpulu, să se intelégă si impacce „poporulu romanu“ cu domnii magiari, pentru ca acesti'a să-lu scape din ghiarele seducatorilor ffi ai sei —

să-lu multumescă materialminte si spi-ritualminte; — pentru ea, in casu de lipsa si ne-asu să-lu aiba frate si patri-otu adeveratu!

Asiá merge acést'a două colone in-trege.

Noi suntemu convinsi, că — ori-care cărturariu alu nostru din popor va ceti despre acéstă vóce dulce a d-lui de la „Alföld“ cătra poporulu celu simplu alu nostru, si-va aduce amente de fabul'a, unde vulpea betrana — svatuesce pre gaine, să se lapede de catielandrulu ce li stă totu la usia si totu in cale si le pazesc, si — să ese prin alte strunge său crepature afara si să lege fratietate cu diupanes'a vulpe betrana si să se pună sub scutulu ei si să se incredia conduce-rii ei, legându fratietate eterna! Dar noi — nu vom glumi, ci vom vorbi seriosu.

Dlu dela „Alföld“ — nu pricepe, nu concede, că Romanulu ar avé causa de superare si chiar de mania asupra domnilor magiari; elu pretinde că Roma-nulu se impartasiesce de tóte drepturile si bunetatile chiar casti magiarulu.

Acést'a este — a se face prostu, tie-nendu firesce — pre poporulu nostru prostu.

Noi suntemu convinsi, că déca ci-neva ar oferi magiarului in patri'a sa, acea sôrte, aceea pusetiune, acele condi-tiuni de vietă publica in statu, precum este cea ce ni-o impunu nouă Romaniloru in patri'a nostra stravechia — dom-nii magiari, magiarulu ar respinge-o cu indignatiune si n'ar primi-o o data cu capulu, si — ar conspira si complotă, si ar dă man'a cu toti inamicii Tronului si ai tierii, pentru d'a subsepă tóte si de-a-si eluptă adeveratele conditiuni de vietă si desvoltare nationale. Dovéda ni este istor'a trecutului.

Noi suntemu convinsi, că magiarulu, déca cine-va in patri'a sa ar avé cutesarea, de a-i dictă lui legi, asiá pre-ni dicta noue domnii magiari, de a parti folosele publice, oficiale si dreptile, asiá cum imparta la noi domnii giari, — de a inghitii tóte milioanele metri cubici de pietriș scătate sale si numai ntru cultur'a nationale a fiilor sei, m facu domnii magiari astazi in pa-ta nostra: — noi suntemu convinsi că agiarulu acést'a n'ar suferi — o dia, că indignatiunea si ur'a sa in contra unui atare tiranu afurisit — nu s'ar desteptă succesiunime in diecini de ani, casi in posomorit'a anima a Romanului, ci ar es-plodă ca petroleul aprinsu si ar aruncă la momentu tiér'a in flacara!

Ei bine, cum dlu dela „Alföld“ pote să se mire si să nu pricepa, că — și in a Romanului langeda anima, prin necur-mat'a, cea mai temeraria si barbara dri-pire a ei in piciora, incepe a se produce mereu mereuasi acelasiu sentimentu de — ne'ndestulare, dorere, necasu si-ura! —

Dar vicleanulu dela „Alföld“ — sci-princepe pré bine cau'sa si starea lucrul-ecaci altmintrelea, déca intr'adeveru dorí elu impacatiune cu Romanulu bas'a dreptătii, atunci ar incercă o bun-intielegere cu sufletulu, cu mintea, si intelegerintă a cea mai buna a poporul-éru — eschiderea si delaturarea ac-steia si — pactarea cu plebea cea simpla cea — in decursulu secleloru de atâte ori pacalita si pusa sub picioru!

Séu — voi domnilor magiari pri-tindeti că intelegerintă a romana national ce pretinde drepturi nationali — es-tricata? Ei bine: apoi atunci a vóstra carea pretinde si sustiene astfelii d drepturi eschisive, de dicece ori trebue si fie mai stricata! Asiá fiindu, apoi de puneti-ve voi, totalminte stricatii domni si inteliginti magiari la o parte si — lasati-ne pre noi Romanii, asiá cum sun temu, să ne intielegem cu poporul vostru celu de la tiera, celu nestricatul si — vi stănu buni, că — cu elu bun'i intielegere, fratietatea cea mai sincera curendu va fi intemeiata; căci acelt poporu alu vostru este onorabilu, na-tionale, si — nu are tendinti'a, nu si-a facutu de problema, de scopu alu vietiei si essintintie implarea si stórcerea altor popóra!

Ur'a ossiste, ur'a cresce pre dia ce merge; „Alföld“ a facutu propunere, noi — facem contra-propunere spre ince-tarea reului. —

Budapest, in 2 iuliu n. 1875.

(Satisfactiunea declarata pentru noi si — o palma buna peste facia d-lui min. Tisza, in insusi organulu seu!) Da, dlu min. Tisza — n'a vrutu să scie si să reconoșca, că moralitatea publica, in imperativă magiara, si special-minte la natiunea cea alăsa, a decadiutu in-fricosiatiu, a perită chiar si că chiar acést'a este cau'sa tuturor relatoru din tiéra. Cetitorii no-stri si-vor mai aduce a minte, cu ce sofismu, cu ce indignatiune, dlu min. Tisza, sambata nainte de inchiderea Dietei, respinse descooperirea de acéstă natura ale lui Babesiu; si acum — éta cetim negru pre alb, chiar in fóia d-lui ieri, nr. 180, pe pagina prima constatatu adeverul sustinutu de noi, subscrisu de unu partesanu Dömény József, ér de redactiune intarit uin observatiunea: că — „autoriu a vorbitu din sufletulu re-dactiunei, carea subserie totu cuventul.“

Si acum — én să vedem, ce dice, ce constata dlu Dömény, si ce subserie cu ambe manele organulu d-lui Tisza?

Elu, dlu Dömény, aréta, că moral'a poporului magiaru este afundu subsapata si chiar ruinata, incătu — celu-ce essamina si conoșce acést'a, trebue să se ingrozese!

Elu, dlu Dömény, dice că déca ruin'a si-nantiale este mare in tiéra, apoi stricatiunea poporului magiaru este o aparitiune si mai pericolosa.

Elu, dlu Dömény constata, că căte u-ventari a deputatilor si ale candidatilor, tóte au vorbitu despre calamitatea finantiare

Si acu se desteptă muncitoriu; ele nu mai dă nemici pe fagadueli góle, ci si intorce spatele la rogări.

Astu-feliu muncitorulu celu ce odihui-a linisitul pe presmutu sa in tempulu absolu-tismului, candu nu avea libertate, — a ajunsu acu prin libertate a fi liberu de totu ce a avutu si la urechia i totu bate tob'a: „Trei cruceri, cine dă mai multu? — „Libertatea domnescă, a facutu in tiér'a nostra pe tieranu érasl clavu!“

Chiar in septemanele trecute buletinulu oficiale alu Ministeriului magiaru publica o licitatiune, dupa carea cas'a lui St. Pau-loviu din Stu-Andrei, la 28 iuniu a. c. se va vinde — la alu duoile terminu si sub pre-tiulu estimatiunale, ér acestu pretiu este duoi florini valut'a austriaca; 10% adeca 20 cr. v. a. sunt a se pune vadiu, si solvirea are să se faca in tempu de siese lune!!!

Cătu tempu ni va mai trebui ore să fimu sub stepanirea magiara, ca să ajungem pe calea constitutionii si foricirei magiare — a ni se vinde casele cu

„Trei cruceri! cine dă mai multu?“ —

drosdie; amestecatur'a ametiesce, dar nu poate lumina si desluci.

„Trei cruceri! cine dă mai multu?“ — Nebunule, tu insu-ti te faci de vendiare! eu me-tomu, că nu vei mai poté odihni ser'a linisitul pe prismut'a ta, căci vedi că se cutremura pamentul sub tine... Si indata si implura tier'a omeni cu facie nepasatorie si cu gra-medi de acte sub suora; inaintea loru bate tob'a si case si totu ec este prin ele si pre-langa ele — so prefacu in ruine! Sublicitatiune adu si mosfole si apoi mobeliele de lussu din casele cele stralucite, si si vasele si uneltele din colibele tieraresci. Din tóte pările resuna: „Aideti iute! — „Trei cruceri! cine dă mai multu?“ Tier'a intréga este acu a essecutorilor; că-i usurarii au semenatu tota tier'a si semenatur'a loru n'are lipsa de ploia si de caldur'a sorului, ci ei se uita numai la orologi, căci — tempulu este banu! —

Vinu acu alegerile si a trei-a óra. Dar asta data acestu tempu nu vine plinu de spe-rantie, nici chiuindu si jocandu, — ci chiar cersindu, si intindindu urn'a electorale, soroga-riile se vendu! Atunci se mestecă spiritualu cu

si materiale a tierii, nici un'a insa n'a atinsu despre si mai marea calamitate morale, carea este si mai mare.

Elu, dlu Dömény a scrisu, ér redactiunea fui lui Tisza a intarit — acestea:

„Din prepastea caderii materiali, adunandu-ne poterile inca mai este cu putintia se ne redicămu si se ajungem la o stare mai buna; dar — din aduncimca vertegiului caderii morali — inca nici unu corpul nu sa aruncata de sine intregu si sanatosu afara.”

„Măcar de n'ar succede cămuriile de astazi straduiti a spre binele materiale: numai deca ar poté se indrepte moral'a ruinata a poporului magiaru, si — acesta carmuire va binemerită de naturie!“

Apoi dlu Dömény trece la coruptiunile de la alegeri si provoca pre fie-care omu de omenia si specialminte diaristic'a, ca se păzeasca, ori din care parte ar veni coruptiunile celor fora de lege, si se denuncia si isbescă foră crutiare pre acei'a, ori cine ar fi ei, cari — privescu poporulu de o ciurda de vite si lu-vind... dupa capete si cari astfelii — prin batjocurirea legii voru se intre in santuariul legelatinnei!

Si acuma, dle minstre Tisza Kátmán, vei mai ave curagiul de a dice, ca „Albina“ scornesc faradelegile nemului Diale si organelor publice din tiéra?

Noi — suntemu satisfacuti prin vócea din „Ellenor“, ér dlu min. trebuie s'o senta ca o lovitura grea asupra sa —

Anta'a proba si isbanda.

Alalta-ierii joi, in tiéra intréga se aleseara 81 de deputati; in capitolu 8.

Acum trei ani sub Lonyay, aici in capitala fusera trantiti infriicosata cu trei opositionali — Jókai, Csernátony si Vida; insolentia deákistilor triumfatori — Radoeza, Steiger si Tavasz y era desifianta. Nu vom uită nici candu desconsiderarea cu care in modu ostentativ se portau aceste mediosritati facia de contrarii loru devini!

Se facu estu timpu fasiunea; Deák'stii dedera mana cu Tisaiastii si se credau ascurati in positioniile loru, ocupate sub Lonyay, Szlávy, Bitto. Vai ce amagire! Alegorile de alalta-ierii ni probara in modu eclatante acésta.

In contra — ingamfatului deákistu, seu proprie Lonyaistu Radoeza — se puse candidatul fusionatulu stangaciu Horn; in contra lui Steiger — Jókai, in contra lui Tavasz y — Csernátony, si abia se putera, candu — dupa agitatuni inordinate, dar gratuite de căte-va dile, eci duoi d'antaii trebuia se retraga cu rusine; ér bietulu Tavasz y — in lupta electorale la scrutinu cadu cu rusine!

Si — astfelii de aparitiuni intre cele 81 de alegeri sunt — celu pacinu 30!

Ce va se dica acésta?

De buna séma — nu alt'a, de cătu ca — sub Lonyay — cetatiiloru, alegoriloru, s'au impusu acei candidati guvernemantali prin presiune si coruptiune; ei n'au fost incredinti, alesii de buna voia, din convingeri a majoritati. Deci astazi — disparsou de langa ei poterea de susu, alegorii se desfaconu de cătu ei, casii de cătu o unelte netrebucu!

Ei binu; au la noi n'a fost totu asiá? Au se va asta omu de minte si onore, carele se credea, ca — pop'a Alecsa a fost alesulu poporului din cerculu Sascei, Besanu alesulu poporului din cerculu Fagetului, Gomanu, alesulu poporului din cerculu Alesdului, Vladár alesulu poporului din cerculu Oravicii, Sende Béla — incredintu celor 40,000 de Romani din cerculu Lu-gosului, etc, etc.

Stupiditate si mintiuna!

Luati astazi — presiunea si coruptiunea si insielatiunea de pre Romanu, si — deca elu undeva in cercurile sale va alege ungru, domnu, dusmanul national, apoi — se ne scoteti cu tiegani din tiéra!

Slabu si simplu este Romaoulu, stricatu si prostu — nu; dar — are multi fii netrebucu, adeca demoralizati si corupti de domnii magiari, apoi — pro cătu timpu domnii magiari sunt la potere, acei fii stricati ai poporului nostru — firescu ei jocă alaripulu. Vine si insa i sibanda, si la noi; si — va veni ea si asupra d-lorui Tiszaisti, cei ce se ingamfa la potere!

Tote sunt probe eclatanti, ca la noi in Ungaria — nici o libertate, nici lege, nici adeveru; dar — nici pace si stabilitate. Tiéra de prédă —

Instructiuni pentru alegerile de deputati.

Alegorile pentru Diet'a viitorie se incepura cu prim'a iuliu n. a. c. Precum cu oca-siunea conserierii de alegorii si a reclamatorilor ni-am tienut de detorintia se avisamu

neintreruptu la dispusetiunile legii si se le splicămu: asiá si acum grăbitu a improspetă alegorilor si dispusetiunile legii electorale cu privire la insusi actulu de alegere.

Este cunoscutu că ministerul de interne a dispusu in vertutea legii electorale ca alegerile se se temple in töte cercurile in cele de anta'e dice dile ale lunei lui iuliu st. n. a. c. Comisiunile centrali au si luatu dispusetiunile necesarie in asta privintia si in inteleseulu §-lu 57—61 inchisive au presipitu dilele de alegere, au alesu pe séma fie carui cercu electoral presedinti si notari si apoi si deputatiuni scrutinatorie, ér despre töte dispusetiunile luate in sensulu legii au trebuitu se fie inscintiatu töte comunitatile celu punctu cu trei dile nainte de diu'a alegerii, dupa cum prescrie §-lu 62. Noi inca am publicat dilele de alegere căte ni-au fost cunoscute; ér aci atragemu atentinnea alegorilor nostri la urmatorele:

Alegorile de deputati peste totu se incepua la 7 ore de domaneti'a in locul si diu'a prefigta, unde dara au se adune alegorii, inse nu este ertat si duca cu ei nici unu felu de arme ori bate. §-ii 65 si 68.

Fiecare alegorius are dreptulu dupa §-lu 70 ca se propuna in cerculu seu electorale unu candidatu de deputatu. Acésta propunere are se o faca presedintelui electorale in scrisu, in diu'a denainte de alegere seu — celu multu intr'o diumetate de ora dupa deschiderea actului de alegere ceea ce se face la 7 ore de demanetia. Asemenea are droptu se denumesca unulu ori duoi barbati de incredere pentru de a controla acestia identitatea alegorilor la votare si apoi are dreptu se céra de la presedintele electorale si o adeverintia despre aceea, ca pe cine a propusu elu de candidatu. La acésta trebue bine luatu de séma, căci daca nu se propune candidatu in acestu tempu: atunci fiindu numai unu candidatu, acest'a se prochiamă prin presedinte de deputatu alesu, dupa cum prescrie §-lu 71. Candidati potu se puna numai do cei ce au dreptulu de alegere in 6re-care cercu. Apoi deschidiendu-se actulu de alegere, 10 alegorii trebue se céra va area, deca sunt candidati mai multu de unu.

Dintre cei ce sunt introdusi in liste u se potu impiedca nici unulu se nu votodie, daca la votare sunt admisi alegorii numai in cerculu unde-su conserisi. §-lu 73.

Desi ordinea dupa care votedia comunale este statorita de mai nainte si dosi parteneriori unui candidatu au se mierga la votare cei din o comună toti unulu dupa altulu, — totusi cei ce s'au intardiatu potu se votodie si mai pe urma, dupa cum prescrie §-lu 75. Dar trebuie se se baga de séma, ca se nu intardie nici unu alegorius mai multu de doue ore dupa ce s'au gatatu votarea dupa ordinea statorita de mai nainte pentru votarea dupa comună si adeca dupa ce presedintele a asteptat doue ore se mai vina votanti, căci dupa §-lu 83 atunci nu se mai primește voturi.

Trebue se se mai iefti in séma, că alegorii se respice acuratul numele candidatului si celu de botediu si connumele, căci altu-cum poate se li se privescă votulu fora potere, dupa cum prescrie §-lu 78.

Mai atragemu atentinnea alegorilor romani si asupra urmatorilor §-i din legea electorale :

„§. 96. Cine unui alegorius seu cui-va din famili'a aceluiu — dà seu promite bani, valori de bani, seu altu careva folosu, seu lu-ameminta cu detragerea vr'unui folosu, pentru ca se votodie seu se nu votodie pentru cutare candidatu, seu se abtienea de la votu totalminte, seu pentru că a votat pentru cutare candidatu, — se va pedepsa cu suspinderea droptului seu de alegere pe trei ani si cu glóba in bani pana la 1000 fl. seu cu inchisóra pana la 6 luni.

„Totu sub acésta pedepsa cade si acelu alegorius, care a primitu banii, valorile de bani, seu altu favoru ce i sa datu lui, seu vr'unia din famili'a sa, pentru scopulu arestatu in acestu §.“

„§. 97. Cu pedepsa statoritata in §. precedente este a se pedepsi si acel'a, care pentru scopulu amintit in acelu §. tractédia cu mancari seu beuturi, precum si acel'a, care primește aceste tracte.“

Prin urmare alegorii romani se nu se tema de cei ce ii-ar amenintia, căci este leacu pentru ei; dar se se ferescă a si primi ceva de la ei, căci are se li amble reu, daca vor fi arestatii.

Acestea le am aflatu de lipsa a le imprestă alegorilor romani in ajunulu alegorilor. —

Comitatul Severinului in 30 iuniu n.

(Agitatuniile stepanilor nostri) in contra legii si dreptatii, au luatu unu caracteru no mai pomenit; ele nu sunt mai multu — cutesatorie, ci nerusinate! In töte pările se facu cercetari si arestatii in massa. Din Cornea si din Domasneu s'au arestatu la vr'o 20 de insi, si ieri pleca Ioanescu la Bozovicu, ca se investigatie, arestedie si intimidie. Poporul inca, prin darea do séma a dlui Generalu Doda, s'a destuptat fórt si este cu grou a-lu deslipi de catra dreptulu seu si a-lu mană in braciele contrarilor sei, ce — batjocurindu-lu si asuprindu-lu voiescu a-lu fericit!

Adunarea pentru darea de sema si candidare, ce se convocase in Caransebesiu pe 21 iuniu, inca era se impedece, dar granitieri condusi de cei mai bravi intieleginti ai loru au evitat si suferit töte, numai ca se ajunga la scopu.

Ionescu, capitanul politiei, era cu concediu de dousi luni in bâile dela Međia, dar a fost chiamat prin mai multe telegrame, si se dă cu socotela, că densulu avea se faca scandalu, ceea-ce inca in facia imposantei tinerute a multimici n'a cutesatu, ma nici nu s'a arestatat de facia!

In Bosoviciu, presentandu-se candidatul regimului dlu Herglotz, poporul l'a intimpinat cu — „se traiasca Generalulu Doda.“

In mai multe comune poporulu prin reprezentantii comunali a suspinsu pe primarii comunali, pentru abusuri de oficiu, si acuma comitatulu vrè se-i sustienă, fiindu că cei pe catosi sunt siliti se luero pentru candidatulu guvernului, daca nu vrea se intre in temuția, pentru multele abusuri ce au comis.

Peste totu la noi domnii de la potere se mena cu manele pline ventu, si — de buna na ca voru si seceră furtuna.

Noi multu ne miramur pre aici, că — ce pe ce se radima acesti domni intru insolenti'a loru de vatema si dripecu legea si dreptulu si pre poporu, crescendu astfelii o ura in contra loru din cele mai inversiunate!

Si la noi tota lumea secundăea Albina, candu totu striga că — „nu-e bine asiá!“ —

L. Bozovicu (Banatu) in iuniu 1875.

(Scene minunate asupra cortesilor domnesci!) Fiinduca miscamintele electoralii sunt astazi la ordinea diley in Ungheria fericitoria de popora, mi-permitu a reporta si din aceste părți despre atari. Avandu a calatori pre aici, in afaceri familiari, ajunsai sambata seara in 26 l. c. in Bosoviciu, unde fusese suprinsu vedindu in töte pările lume multa strigandu in gura mare: se traiasca generalulu Doda! Intrebai că ce va se dica acestu intusismu? Apoi — nu scii de; astazi a junsu ai unu domeniu Herglotz, ca contra-candidatul dlui generalu Doda! — Ei bine: „dar de ce nu strigati si lui ca se traiasca? — Ba strige mam'a padurii, că noua nu ni trebue!“

Eramu destul informati si vedindu scenă, mi-cugetai că — dlu Herglotz si va fi perdetu totu gustulu de deputat in acestu cercu. Dar curendu me convinsei, cumca — nu e chiar asiá, căci totu in acea séra s'a arangiatu in onoreea acestui candidat o serata cu jocu, la care densulu pe la 9 ore s'a infacisiztu cu multa bucuria. — Măduia domineca desdemintea, vedui totusi pe dlu Herglotz neodichit, ca se lu dieu desperatu. Elu siedea in gradina preotului catolic ca o matia pleiata, dar — era inconjurata de consilieri, cari pe semna lu-imagineau totu naintea spre blamu. Dupa esirea din s. biserică, multimea comaudata din oficiu se adună naintea casei comunali si aci dlu Herglotz se infacișa pentru de a-si desfașură program'a, dar aci se vre vedé comedie!

Fiascul devenit adevăratu scandalu; portarea bravilor graniceri era inaltatória de anima. Presentandu-se dlu Herglotz la ferestre, elu fu salutat cu intusismate urari de „Se traiasca generalulu Doda!“ De aci incolia la fiesce care evenitul celu rostiu, poporul respondea cu „Se traiasca Doda!“

Mi pare fórt reu, că in asiá secomotu n potui intielege program'a intréga; dar incapsulati l'am intielesu, carele suna cam asiá: — „Domnii mei romani! sunu romanu cu tota anim'a; am crescutu cu Romanii, am lucratu si voiu lucră pentru Romani; căci-ii iubescu din tota anim'a,“ (Audi la dragoste! dar de unde a naibei, atât'a de o data?! Ei bine, fie asiá; dar deca e asiá: déca intr'adeveru atât'a iubescu pre Romani dle Herglotz, apoi făbine si dovedesc-o — erutindu-ii si lasandu-ii in pace; căci — déca si cunosci, apoi vei scii, că granitieri nu iubescu pre veniturele ce li se obtrudu.)

De altmire dlu Herglotz — n'a vorbitu, ci — a ce titu de pe hârtia; Ddieu scie, cine-i-a scrisu acele frasi demagogice, ca tocmai se lu blamidie naintea poporului! Se vi spui si — din cine s'a compus multimea: din anistetele comunali, cari mai töte au fost citato din oficiu, sub protestu mintiunosu, că adeca in acea dia se va tiené conferintia in privintia impărtirei pamanturilor. — Dupa acestu scandalu publicu, poporul nestricatul s'a dusu cătra ale sale, ér dlu Herglotz cu ai sei s'a intrunitu la „unu prandiu splendidu,“ in otelulu localu, la care a participat v'r'o 20 de persone, parte mai mare neromane, si în fruntea romanilor a stralucit pocitulu Dragalina din Caransebesiu, apoi vice-primariul, faimosulu comerciente Branoviciu din locu, ale căruia bravure de naute de vero 2 ani cu vr'o 40,000 fl. a bietulu popor din Almasiu, p'aini sunt ia prospeta memoria, — in sine dlu jude regiu Keezán, carele in orul 37 alu Albinei statu de multa se superbidea de sciintia si intielegint'a sa, si carele asta data inca si-dede unu testimoniu de o prostia colosală, redicandu unu toastu in care brounciu, că Romanii pana astazi au fost ca vitele, (firescu va si judecatu dupa sine!) acuma in sine li-a resarit unu lucéferu, ca se-i scotă la lumina! Se intielege că — Herglotz este acel lucéferu!

Mai disce intre alte absurditati, cumea „Doda lucra pentru Majestate, ér Herglotz — pentru popor!“ Aci inca o pati, căci unel' voci i obsevara de locu, că — Doda este fiul poporului si creditiosulu Imperatului, ambilor bunu si amatu; elu lega pre poporul de Imperatulu; elu este adeveratul representante alu nemului seu. Atât'a a ajunsu.

Dupa aceste comedii dlu candidatul bine blamatu impăcuna cu alicululu sou Broncoviciu, o luxu mai de parte, dar nu cătra Međia, cum era program'a, ci cătra Caransebesiu, apoi nici nu pe drumul dreptu, prin Prigor, ci — avandu tema de acestu esib de Dodisti, apucara pe unu drumu lateralul, pre unde totu se ne fie scapatu de demonstratiuni din partea poporului!

Se vorbesce prin popor, că dlu Herglotz dupa aceste patianii, ar fi injuratu si amenintat cu urita pre — Romanii sei, pre cari ar fi de multu ii iubesc, dar cari se aretară astădu de nedomi de iubirea sa!

(Aste scene — pe semne vor fi cansele a estărilor, de cari ni vorbesce corespondint'a din comitatul Severinului! Red.)

Eugeniu,

Ciclova-montana in 30 iuniu n. 1855.

Onorata Redactiune! Ocupatu cu tenebra esamenolor din protopopiatulu Bisericei-albo, mi-a lipitul templu de a compune si tramite protocolulu adunării nôstre electorale, tienutu in 24 iuniu in Racasdia; deci si pana la tramitera aceluiu, dorindu a-lu suplenti, vinu a ve rogă se binevoiti a publica urmatoriu inscintiare:

„Adunarea electorală de partid'a nativala a alegorilor cercului Sasca, introdusă in 24 iuniu n. in Racasdia, sub presidiu onoratului domn Alessandru Popoviciu, parochu in Mercina, constatandu-se compusa mai din tota intielegint'a natională din cercu, a candidat in unamitati si cu mare intusismu pre magnificulud. Vincențiu Babesiu de ablegat pentru diet'a victoria, ceea-ce intréga poporatiunea cercului a primitu eu ea mai mare bucurie.“

Pavel Gaitoviciu notariul adunării candidatore.

Cerculu Bocsiei, (Carasiu,) 1875.

(Reflexiune la unu articlu, aparutu ca inseraturi in suplementul diuarinu „Neue Temesvarer Zeitung, nr. 127.“) — Onoratulu publicu cetitoriu si-va aduce aminte, că in nr. *

21 alu pretiuitiei foi „Albina,” a aparut una plansore grea in contra judeului regescu Zenobiu Bordanu din Boesia, tramisa de catre 14 intelectuali romani din acestu districtu deschisindu-se cu cele mai viue colori portarea scandalosa a acestui jude regescu, manifestata mai cu sema in tempulu din urma la trei casuri, si anume: odata intr-o adunare numerosa a alegatorilor din cerculu Boesiei, candu densulu cu patim'a orba, atat de multu se sfortia a ese uta candidatura administratorei lui dominial Seidl-Tölgysy, in catu devenit de risulu si batjoen'a poporului; a dou'a ora intr-o ospeterie din Boesia-montana, candu a racinu ca unu turbatu contra acelora, cari cutesara a se scandalisa de portarea sa; era a treia ora -- noptea la unu casu de incendiu, candu in voi'a sa eea buna strigă si sbera catra cei presenti ca unu nebun.

Responsulu din suplementul amonitii -- este subscrisu de 33 individi, parte mai mare nemti, apoi preoti si crestini greco-catolici; dar vr'o duoi, pre cari ori unde, numai in aceasta societate nu ii-am si asteptat; pentru ca, responsulu e -- plin de malitia, insuatiuni false si spresuni ordinarii seu chiar murdarie -- atat in contra scriitorilor articulului din Albina, cat si in contra Albinei si Redactoarelui ei. Se vedea ca -- responsulu a tienutu, cumca grobianitatea e argumentu de combatere, precandu ea -- intaresce numai ataculu.

Nu responde aci mintea si judecat'a matura, ci mai multu ur'a personala -- contra celor 14 intelectuali din „Albina” si specialu contra „Albinei” si a redactoru ui ei. Ei bine, cum pe o astfelu de paschila, Romanulu de anima se nu se mire a asta subscrisu pre unu Vasile Diaconovicu, barbatu de seriositate si chiar de creditiele si principale Albinei si ale redactoarelui ei!

Apoi, candu omulu ceterose sirulu celor subscrisi si vede ca -- ce felu de omeni sunt ei, i sta mintea pe locu, candu recugeta, ca aceasta, reconoscendu pe deplinu faptul despre care s'a scrisu, nu potu fi in stare nici se combata, cu atat mai pucinu se rectifice accea ce s'a scrisu; de ora ce, pre catu scimu, mai nici unulu dintre ei n'au fost de facia la oile puse in critica; apoi fiindu mai toti credinti dela societatea calei ferate si rezive dela Seidl-Tölgysy, de unde si au sub-

sunti, -- fiindu unii si umari, altii lemna..., tii zidari, altii arendatori, altii er ampolati de ai societatii, er romanii mai toti coreligionari ai lui Bordanu, in fine acesta unelte ai cameraderii elui Tölgysy -- trebuie se splicam lucrul asi, ca Seidl-Tölgysy cu totu aperatulu seu -- trebuia se - lu apero pe Bordanu, ca nu cumva se i se intempe vr'unu reu, se - lu perda dora; pe langa acest a deca mai consideram, ca pentru subscrisi din „N. V. Z.” sa colindat multu prin unu bietu si umari alu societati, caruia multi iau aratatu usi'a, er multi dintre cei - ce subscrisi -- nici nu sciu ca -- ce au subscrisu, unii chiar nici sciindu ceti si serfe, altii era si tienendu ca au subscrisu harta, si nici vi sandu de articululu costionat, si in fine fiindu ca avemu de lueru cu omeni forte cu patima si fara de nici o conscientia, cari de nra si mania nu sciu in ce cotu se - si de; cu unu cuyentu, considerandu totu cele premise, afiam de lipsa a dechiarar, ca ar fi sub demnitatea nostra de omeni de omenia, a ne ocupu cu una articula de asi natura, si de aceea dicem simplu domnilor: „e negru, negru remane, ori catu ve incercati a - lu espela.

E specialu la duo dinte acci paschilanti dicem: „Ierta - li Dómine, ca nu sciu re / facu!”

Ca de inchirare, fiindu ca laudatii domni au disu la finea articulului loro, ca judele regiu Bordanu se se mangale cu responsulu ce ministrulu de interne a datu lui Babesiu in diet'a trecenta la interpolatiunea co i au facut'o, in privintia abusurilor si foradeglori din comitatulu Temesiu, -- adeca se nu deea multu pe cele - co se seriu in „Albina,” dechiarar ca este naturalu ca eci cu abusurile si foradeglori se nege autoritatea folilor, cari vinu a ii infera in publicu; totu atat de naturalu insa este, ca -- lumea ce le vede si le sente nu numai se le creda, ci se scandalisedie de ele si de -- aperatori lor.

Cati - va dintre cei 14.

Caransebesiu in 28/16 iuniu 1875.

Diu'a de ieri fu pentru Caransebesiu si pentru comunele dimprejur, o dia de mare insemetate.

Dlu Generalu Traianu Doda, fostulu deputatu dietale si - fece darea de sema despre tienut'a sa in Diet'a tierii, era dupa aceea, la rogarca alegatorilor, primi de nou candidatur'a pentru Diet'a viitora.

Dupa - ce magistratulu din locu nu concese a se tiened adunarea alegatorilor in piata, unde ar fi fost locu mai potrivit, alegatorii se adunara in curtea casei magistratual -- in numeru de 1000 si mai bine, unde dlu Generalu la 9 ore fu invitatu prin o deputatiune, compusa din tote nationalitatile. La sosire elu fu primitu cu cele mai viue urari de „Se traiesca!” apoi incepandu si cuventarea -- dice poporul, se fie cu bagare de sema la cuvintele ce lo va rosti, caci sunt multi contrari, basi dusmani, carii voru vr se intoreea si sucseca cuvintele sale, pentru de a li a altu intielesu de cum an ele; spuse mai de parte, ca densulu in dict'u tierii, amorsurat programoi sale, sa tienutu de partid a oppositionale nationala, dandu totdeodata definitiunea adeverata a partidei nationale.

Trecu dup'accea la tienut'a sa -- poste totu ilustrandu cu esemplu si apoi specialu cu privire la cestiunile tenetorie de fost'a granitia, c - aprins in cele 11 puncte din proiectul de resolutiune, datu dictie in 11 maiu 1874. Aceste 11 puncte dlu generalu lo explică pe largu alegatorilor, carii aproba din anima toti pasii si tote incercările deputatilor nationali de a acasura drepturile si intoresele de vietia ale fostilor granitieri. In ceste puncte este cuprinsu si dreptulu graniticilor asupra muntilor. Dlu generalu spuse, ca acesti munti din timpuri nepomenite au fost eschisivmente ai aceloru comune, cari ii posiedu si astazi; acumu insa se facu incercari d-a - ii impartis in doue.

Deputatii din fost'a granitia au staruitu ca acestu dreptu ce - lu au fostii granitieri asupra muntilor, se asecure print'ro lege speciala; ceca - ce insa Diet'a nu facutu in anulu trecutu. Dreptu aceea densii renointu in anulu acesta de proiectulu de resolutiune, au cercutu ca acelu puncte dintr'ensulu, cari le potu resolvi ministeriulu in cerculu seu de activitate, se le efectuiesca, era pentru aceloa cari receru o lege speciala, se pregatesca proiecte de lege pe sema Dietei viitorie.

Dupa - ce acestu raportu fu primitu din partea adunarii cu cea mai mare multumii, si insufletire, dlu Generalu dice catra tori, ca -- ca fostelu loru deputatul si de detorintia, a se sfatu si domii si de alegera viitorului deputatu.

Aci dlu generalu spuse multumii, ce insusiri trebuie se aiba alesulu: opatatu; si de departe explică cei mai insemetnati §§ din gea electoralala, spuse ca nime nu - ii potu sili a vota pentru unulu seu pentru altau, ci lorli stă in buna voia, a alege pe acol'a pre care lu - vreau densii, si daca totusi cineva s'ar incercă d-a - ii castigă in partea cui va cu promisiune de bani seu cu amenintari, acol'a va fi aspru pedepsit, si daca va fi diregatoriu, pe langa acoea si - va perde si diregatora.

In urm'a acestor frumose desluciri, dlu I. Posta rugă in numele adunarii p - dlu generalu, se primesca de nou candidatura, ceca - ce urmandu, dlu generalu intre cele mai viue urari de „Se traiesca!” si - desfarsură de nou program'a in intielesu programei nationale, adaugandu ca: nu ne promite nimicu alt'a, de catu ca -- va lupta ca si pan' acumu pentru dreptulu si binetle alegatorilor sei, pentru dreptulu si binetle si fericea tuturor poporalor din patria comună si cu deosebire pentru binetle si fericeira poporului romanu!

Adunarea se inchieia in eea mai buna ordine, era alegatorii petrecuta pe multu stimatulu si iubitulu candidatu intre neintrupe -- strigari de „Se traiesca!” -- pana acasa.

Acesta adunare redestoptă era si virtutile romanesce in pepturile graniticilor, a caror credintia si alipire catra Tronu si patria sa dovedit u in totu timpulu si pre tote campurile de batalia; era pe contrarii nostri ii consern totalminte. Fie ca densii si invete din acestoa a pretiui virtutea si a urm' nemoralitatea, carea incepe a - si redica capulu amenintiatoru! -- I....

Varietati.

(Aperati d-lui min. Tisza) in „Egyet. es M. Ujs.” de mart'a trecuta, o domna din Temes iora, Maria Milez, veduv'a unui pretor, adresada d-lui min. regiu de interne o interpolatiune despre hofti, comise in comitatulu Temesiu, cum -- de buna sema nu se mai potu audii din alta tiéra Europa! -- De die ministru Tisza; eca - ti omeni pro cari ii - ai aperatu, si despre cari ai avutu cutesarea a dice lui Babesiu in Dieta, ca -- calum-

niadu pre acei functionari publici. Ei, dar a cetea strigare de -- „hoti, lotri, celai!” este acest'a in publicu, in contra administratiunei temesiane. Seu ca dora -- aceast'a vi este modul do a organizat si civilisat tie'r'a si Orientele??!

* (Daunele cauzate de orcan, ape si grindine) in patria noastra, p - ecum si in monarhia intręga sunt enormi; dar de departe de a se poté constata. D - altimtire pe fiecare dia sosecun cele mai triste sciri, despre noua calamitati de acesta natura. Este chiar o disputa, ca ore -- care parte a monarhiei a suferit mai multu? Boemia pretinde ca -- ca; caci daunele ei trecu peste 5 milioane floridi; Ungaria pretinde ca -- numai dauna de sambat'a trecuta in Buda si prejuru, bine calculata, va ajunge cifra de 6-7 milioane, ei dar in unele altele parti si abume in Transilvania se se fie causatu daune asemenea forte mari. Tote insa aceste daune nici pe de aproape nu se potu compară cu cele din Francia, anume din Tolouse si prejuru. Acestea dejă se pretiuosesc la 300 milioane de franci, er nru 600 miliori morti la 3000! -- Una anu pre - cum se vede, dintre cele mai periculoase pentru bunastarea poporului europene. --

(Societatea „Petru Maior”) si - va tiened siodintia generale ord. de inchiaiere domenica, 4 iuliu n. a. c. la 4 ore d. m. in localitatea sa. La aceasta siodintia se invita cu totu respectul toti dnti membrii.

Bpesta in 1. iuliu n. 1875. G. Vuia, mp. presed.; P. Ikesiu mp. secretariu.

(„Albin'a Pipdului”) foia pentru literatura, stiinte si arti -- reapară sub redactiunea amabilelului si destrului scriotoriu romanu G. H. Grandea. Ea esse in Craiova de doue ori pe luna, in formatu mare de cate o cota. Se abonedia numai pe unu anu cu pretiuosesc la 20 franci, adaugandu - se pentru strainitate si portulu postale. Foia reapară la 15 aprilie si si stau acumu nainte trei ani. Dulcet'a si profunditatea scrierilor dlu Grandea sunt recunoscute chiar si de nepretinii sei literari. Dlu Grandea a scrisu multisoru si acesta imprejurare ne dispensa a - lu incarcă de laude, caci credemus a - fi cunoscute productele literarie, si asta este cea mai poterica lauda. Eta aci si sumariulu celoru trei ani aparuti: Precurvantare; Europa orientala; Scolele macedonene; Nunta la Albanezi; Convorbiri literarie: Poesia germana si Goethe; Poesia critica la greci, -- Caracterul si scrierile lui Edgar Quinet; Convorbiri

... Espositia artistilor din 1864 in Paris; Poesia: Ode din Sato si Anacreon in Anticul' din Buda, Destepatarea, -- bunii. -- Convorbiri literarie: Poesia para la Slavii, Albanesi si Romanii din Cetate; Goethe si Vether. Miscarea si educatia poporului in Occidente, studiu de Philare Monasales; Convorbiri Scientifice: Naturalistul american Audubon; Vulturul si lebada, -- Pasarea poliglotă, -- Pivedulu auriu, -- pagini din Audibon; Cronica literara: Traducerea Catilinarelor lui Cicero, -- Memoriile lui Juda; Podsii: Idealul, poemă de Belintieanu, -- Rodica, idila de V. Andreescu. -- Convorbiri sociale: Cum ne judeca straini, -- Amortirea societati nostre, -- Cultura romanescă; -- Junii si Batranii. -- Partidul viitorului, Convorbiri liberale: Despre traducerea lui Corneille de d. George Sion; Fragmentu din tragedia Herace, tradus in versuri de d. George Sion. Poesia populara la Muntenegreni, Serbi, Albanesi si Macedoni (urmare); Despre Henri Heine, din Cercul de Nerval; Poesia: La umbră lui Balcescu de N. I. Polichroniade, -- Intemezzo, poemă de Henri Ioan; Cronica literara. Revista Junimeei - Ortografa numelui Rimnicu.

(:) (Multiamita publica) Subsemnatulu aduce prin acesta a sinceră mea multiamita d-lor: A. Belesiu, Popasu, Fagarasianu, Bogata, A. Pridie, I. Dubau, A. Dasichevici, I. Clouje, G. Baiulescu, St. Velovanu, V. Niculescu, V. Vasiliu, I. Vorobchievici, C. V. Popu, V. Calancea, P. T. Missir, Husiatinschi, I. Lutia, E. Sucavanu, E. Isopescu, Moldovanu si mai multor anonimi, cari au pusu mana dela mana si prin una colecta m'au adus in placuta pusetiune, de a potu solvi banii colegiali in suma de 13 fl. fl. 10. cr. v. a. po semestrul de veră. Viena in 26 iuniu n. 1875. Ionu Grigorescu juristu in an alu II.

Din Viena, sub datulu de 22 iuniu a. c. ni s'a tramisa spre publicare, dar din lipsa de spaciu pana acumu n'am pututu publica urmatorele:

„Cu privire la o corespondinta anonsimă in „Telegraful Român” nr. 44, sub firm'a de „Unu studentu romanu din Viena,” prin carea se incercă a se detrage din valoreea telegramelor adresate conferintei nationale din Sabiu dela 23 maiu a. c. sustinendu - se, ca aceea telegrama ar fi fost tramisa numai de vreo - ativa tehnici si medicinisti din Transilvania, -- subscrisii in urm'a impotericirei ce aveamu,

venimus a dechiară, ca suntem in pozitune de a documenta contrariul, si prim urmar a acelui telegramă cu totu dreptulu i' s'a datu subseriera de studentii romani din Viena. Inse acest'a numai atunci ne semtimu obligati a face, candu vom scăpătă: non in mulu intr' a deveru este studentu romanu din Viena; caci noi dupa cum cunoscem caracterul si onorabilitatea studentilor vienesi, tare dubitamus, ca acelui anonim ar fi unul din medieoculu nostru; er deca totu si ar astă vre unu atare individualu intre studentii din Viena, -- atunci deci este omu de onore si consciu despre aserturile sale, asteptăm ca va fi cu numele intregu la lumina, si - va apăra cu vidirulu deschis dreptulu ce si - lu tiene atacatu. -- La din contra privim intręga a ca corespon - intia anonyma din „Telegraf. Rom.” de o manevra tendintiosa si reumatiosa.

Dr. I. Popa, mp. Med. Dr. I. Hosanu, mp. din Bucuresti-Vinosa, sub din Sioimosu in Ungaria; p - lantul montilor apuseni in Nicolae Fagarasianu, mp. studintu tehn. din Brasov in Transilvania.

Invitare!

Asociatia transilvana pentru liter. si cultură a poporului romanu, avandu a tiened estu anu o adunare generala straordinaria in Alba-Iulia in 18 iuliu c. n. comitetul de arangare constituie aci roga pe toti acelui, cari vor dorii a participa la a - estă adunare, sa binevoiasca pana in 14 iuliu c. n. a se insinuă la subscrisulu presedinte, pentru ca de temporiu se se pota ingrijiti de incertităile necesare.

Alba-Iulia 29 iuniu n. 1875. Mihai Cirea mp. Alessandru Tordasianu mp. notariu. presedinte.

Publicatiuni tacabile.

Concurse:

Se scrie concursu pentru vacanta parochia din comun'a Marcovetiu, cettulu Timisului, protteratulu Verstiului, cu terminu pana la 1. augustu st. vechiu, a. c. candu se eșeptui si alegerea.

Emolumintele sunt: una sesiune de pamant; dela 207 case cate 1 fl. v. a. de casa si stol'a indatitata, -- Doritorii de a ocupa acesta parochia au de a - si tramite cursele instruite cu tote documentele prescrise in statutulu org. bis. dlu protopopatu Ioane Popoviciu in Mercina per Vardia.

Marcovetiu in 14 iuniu 1875.

1-3 Comitetulu parochialu, in contielegere cu dlu protopopu tractualu.

Pentru ocuparea postului de capelanu pro longa parochulu gr. or. Ioane Grosavescu din Teregova, protopresbiteratulu Caransebesului, se scrie concursu cu terminu pana la 22 iuniu st. vechiu. Emolumintele sunt: Una a trei' partea din totu venitulu parochialu.

Doritorii au a - si tramite resourcele bineinstruite, amesuratu statutul organicu, adresato sinodului parochialu, prin protopresbiteratu.

Teregova, in 5 iuniu 1875.

2-3 Comitetulu parochialu, in contielegere cu pre onor. dlu protopresbiteru tractuale Nicol. Andreeviciu.

In comun'a Cianadulu-serbescu din comitatulu Torontalului, diecesa Aradului, -- prin despartirea ierarchica formandu - se o parochia noua pentru credintiosii romani de religiunea greco-orientale, Veneratulu Consistoriu diecesanu alu Aradului, prin ordinatia din 17 aprilie a. c. nr. 179 plen. a dispusu inplenirea acestui parochie.

Dotatiunea este: una sesiune completa de pamant urbanialu de 32 jugere catastali, competitiole de biru si stol'e dela 200 case; -- inse sessiunea parochiala e insarcinata si cu unele pretensiuni crariali de contributie restante de pe anii trecuti, ale caror impedire si pusa in curgere, si astă din venitulu sessiuniei se va destina o parte pentru depurarea restantei de contributie, er sum'a recuperata spre acestu scopu se va licida cu fitorialu parochie.

Deci doritorii de a dobendi acesta parochie, au se si inainte de petitiunile proveide cu documentele prescrise, conformu statutului org. -- si anume cu testimoniu de calificatiune pentru parochia de frunte, 8 classi gimnasiali si maturitate -- pana la terminul prescriptu, diu'slor Apostoli Petru si Pavelu, 29 iuniu/11 iuliu a. c., candu se va tiened si alegerea in facia locului; petitiunile sunt a se adresă comitetului parochialu si a se tramite protopresbiterului concernint la Banat-Comlosiu. --

Cianadulu-serbescu, 10 iuniu c. v. 1875. Comitetulu parochialu 2-2 romanu greco-oriental, in contielegere cu mine protopresbiterulu tractualu. V. Sierbanu mp.

Precum anunciaramu in nrulu trecutu,

dâma si asta data fo'a nostra in nrul duplu, cu atât mai vertosu, caci de o parte marea multime de materialu ce niște pe măsa, intetiesce acăsta, érd'alta parte — caci considerămu, cumca septeman'a viitorie, intru carea cadu cu gramad'a alegerile de deputati cele ce ne privescu mai d'apropé, — atentiuene de buna séma ni va fi multu mai tare ocupata intr'alte părți, decătu ca se fîmu in stare a scôte foi'a regulatu. —

Budapesta, in 3 iuliu n. 1875.

In óra a una-spre-diecea, cea din urma ce ni mai iérta a ne socotí, caci ce 6re facem? Cum ni eroimur săptea si viitoriu? Cum ingrigim de — binele copiilor, nepotilor si strane-potilor nostri? — nu potem a nu spune onoratului nostra publicu, a spune națiunei romane — cu tóta cea mai adunca parere de reu, dar franeu si respicatu, caci — suntemu forte nemul-tiamiti si ingrigiti, caci — dupa tóte reporturile ce avemu de prin cercuri, intieligint'a, sufletulu, eugetulu poporu si alu națiunii, in facia alegerilor ce ni stau innainte, pré in rare locuri si — pré in mica mesura a fost la inalt-me chiamarii si detorintie sale! astfelui in cătu — vrendu a fi drepti, trebuie se marturismu, caci abia eunoscem 3—4 casuri, unde cu anima mangaiata potemus laudàmu zelulu si dovoamentulu ma-nifestatu in lupt'a nationale!

Trandav'a si ticalosia — au fost multu mai generale si mai batatoriu la ochi, spre mare defestare a contrarilor nostri! Apoi ómenii nostri, cei ingagiai poterii in contra nostra, chiar si au-jucatu alaripulu intr'unu modu ne mai pomenit!

Noi — am strigatu si strigatu si invetiatu si indemnătu din tóte poterile nostra, dar — vócea nostra parte mai mare a sunatu in pustia!

Inteligint'a se scusa cu — stricatiunea poporului, carele n'ar vré se asculte; poporul ni jora, caci intelligint'a nu e buna de nemic'a, caci — mai tóta este — séu fricosa, séu venatoriala de folose parteculari, marsiave!

Noi — cătu numai am potutu, am crutatu personalitatile; dar le avemu no-tate cu totu cu faptele loru, si — in totu casulu ni vom trage séma cu ele. Vom petrunde si cercá rerunchii, si vom aretă lumii, cari sunt fi ci perfi ai maicei romane, ce o tienu pre acăsta atât de reu injugata strainului, intunerecului, amarului!

Ce ne prinde mirare — e, ca de si cei mai multi carturari, pe intrecute nu facu nemic'a, séu facu numai reu, numai netrebuscii; totusi ei se infuria, déca cine-va vine a-ii criticá si condamná!

Inteligint'a din pările Aradului s'a distinsu prin tienut'a ei zelosa si firma in miscările electorale; sperămu caci ea — la alegerile de primane luni, ni va spelá facia, luminandu in tóte păr-tile cu demnul seu esemplu!

Foile magiare nu potu se laude destulu — ordinea si liniscea, ce pana acuma se observa la tóte actele de ale-gere, ori-căti si de căte partite se fie fost candidati: se dorim, si — spre tóta intemplarea se stăruim, ca aseme-ne se se tienă si in cercurile nostra, facia de alegorii nostri; dar — ale-gorii nostri la tóta intemplarea se-si faca detorint'a, ca — asiá se li ajute Ddieu!

Apelul

Catra fratii alegeriori, romani adeverati, din cerculu Fagetului!

Alegerea de deputati pentru Diet'a tierii, ni este la usia: ca este chiar joi'a viitorie, adeca in căte-va dile, si noi, multimea romana, noi adeverati Romani — nici prima astadi nu avemu omulu nostru, candidatul nostru nationalu, ca si andu n'am ave nici o lipsa si durere, nici unu scopu si interesu!

De septeman de dile — cărturarii cer-cului s'an succit u si s'an avercolitu si au facutu felu de felu de incercări, ca se scape de cur-sele cele rele a le amagitorilor, si amagitorii nu se potu laudă caci ar fi isbutit u portă de nasu pre toti cărturarii romani; dar — du-rere, nici cărturarii romani, ori căta intie-leptiune desvoltara e, nu se potu laudă, caci si-ar fi gasit u pre candidatulu loru si s'ar fi ingrigit de sigur'a aleger a acelui-a.

Si asiá, domniloru si fratilor alegetori romani, diu'a de joi o se afle cu totulu nepregatiti, si o se mergem la elegere — dora pucini, dora multi, insa pentru candi-datu strainu, — strainu de sange, séu strainu de cugetu, — ceea-ce este totu un'a!

Espriantile de tóte dilele ni spunu, caci contrarii binei poporului romanu — tomai acăsta cauta si dorescu; cauta adeca si dorescu, ca Romanii se nu se pótă intielege intre sine, se nu aléga dupa trebuint'a loru, omulu loru, ci — se fie siliti a alege pre acel'a, pre care li lu voru aduce si recomandă domnii, pe omulu domniloru, care se luccre susu la Dieta dupa plenul domniloru, si in locu d'a spune dorerile si lipsele si dorintile drepte ale poporului romanu, si in locu d'a lucră pentru usi-urea sarcinilor poporului, se face domniloru martur'a, caci — asiá este bine, si caci — mintu acei romani cari striga, cumca asiá este nedreptu si reu pentru Romanu!

Pentru ca deci, lumea se nu ne tiona pre totii, pre popor u totu cu cărturarii sei de ómeni slabii, de ómeni uitati de sine si de detorintiele si interesele loru; pentru ca contrarii nostri se nu si-bata jocu de noi, considerandu-ne de o turma necuventatora, pre care o mana denapoi totu blastematu si obrasi-nicu; pentru ca se doverdimu chiar poporului patrici, caci ni pricepem u dreptulu si scimus se no folosim de elu:

Noi am aflatu ne-aperatu de lipsa, caci — findu acumu timpulu pre scurtu pentru de a no mai poté adună in conferintie, — se pro-vocămu prin acăst'u pre toti bunii, seriosii si zelosi alegetori romani din acestu cercu, ca joi, in diu'a alegerii, desu de deminétia cu totii se se infaciosiedie in Fagetu si cu totii la 6 ore de deminétia se se adune pre campulu bisericii romane gr. or din Fagetu; apoi acolò se ne intielegem despre persońa, carea se fie a nostra, intru interesulu nostru, dupa programma liberala nationala.

Cu totii — asiá dara, cei buni frati si Romani adeverati se fie la loculu si timpulu amintit, si — nici pre unulu nemic'a se nu-lo impedece a voni, acolo findu taber'a alegetorilor adeverati liberali din acestu cercu; acolo trebuindu a ne intielege, caci cum avemu se ni facem detorint'a cea santa si se ne folosim de dreptulu celu frumosu, pre care ni lu da legea! — *Duo prioti nationali**)

Budapesta, in 2 iuliu n. 1875.

Ah, se credeti, caci nu este sub soro — porcu mai obrasnicu, de cătu — omulu porcu, cundu este orbitu de interesulu seu cinicu, adeca porcescu!

Bagati bino séma: la anul 1872, dom-nii de la potero candidara, si prin falsificarea listelor electorale si prin corumperile si presiunile cole mai misiele, alese in cerculu Sascei din Carasiu, in contra lui Babesiu pre unu pop'a Alecsa, pre unu omu, carele nici in sferele sale proprie nu a sciutu se se afle acasa, carele pururiá in tóta privintia sa dovedidu de o absoluta nulitate morală si intelectuale, si apoi — i dedera titulu de reprezentante alu clerului romanu din — „de Ddieu scutit'a diecesa a Caransebesului!“

Ei binne; acăst'a au facut o pecatosu de Lonyaisti, urgisiti tieri. Dar — ce veti dice, déca vi vomu spune, caci partid'a d-lui Tisza, ce a venit la potere ca se să vindece gangren'a causata patriei prin guvern'ele de mai nainte, mai alalta-ieri intocmisi asiá casi cu trei ani mai nainte contele Lonyay, dupa-ce nu potu gazi omu de omenia si cu minto in Banatulu intregu, pre care se-lu puna contra-candidatul lui Babesiu in Sasca, chiamă si ingagiá pre acelasiu

*) Domnii preoti, duoi din döue părți, ni sorisera cam asemenea, dar se care de sine, căte unu apel; noi insa am aflatu cu cale a le contrage intr'un'a, si tocmai pentru cici nu le publicam din cuventu in cuvantu, nu ne sentim indreptătiti a subscrise pe facia numele ambilor domni; dar — la locul si timpulu seu, suntemu, convinsi caci se vor astă si chiamatorii si — toti cei chiamati. — R e d.

blamatu si posu pariete Alecsa si-lu espădu in diosu, recomendata — firesce — poterii publice!

Ei bine; dar — déca este asiá, déca gnoiulu vi e bunu, pentru d'a batjocuri pre Romanii, — cu ce frunte, cu ce dreptu sancti porc'a, de a scrie in „Hon“ si in alte foi de ale vostre, cele mai infame injuri in contra dui Dogariu, candidatulu partiei nationali din Aradu! Cum DVostre, domniloru de la potere, poteti se ve indignati pentru candidarea unui omu solidu, cu buna stare, cu remure nepetatu, cu vedi'a cea mai buna la toti căti lu curiose; ale căruia fapte filantropice sunt conosute juriu imprejur, pre carele sinădele dicesane l-au distinsu de repetite ori, alegandu-lu in consistoriu si in Epitropia fondurilor, carele chiar si in representantia municipiului urbanu se distinsu pris tienut a sa la disfida ocazioni? D'apoi caci — in asemenau cu candidatul vostru pop'a Elek, cu acestu blamatu si bincratatu — morale si materiale, dui Dogariu este omu mare, este superioru, ca cerialu de pamant!

Acăst'a s'o sciti, se ve rusinatii ciar latani-lor liberali, deca sunteti capabili de semtiu de rusine. —

Suntemu óre in Europa civilisata ori in Asia barbara?

Baia-de-Crisiu, comit. Zarandu, 23 iuniu n.

Inteligint'a romana din comitatul Zarandului, in 12 a lunei iunie a tenua aici o conferintia amicabile, in privintia candidării de deputati dietali. Dupa unele desbateri seriöse, cari se vor scii mai tardi, s'a decisou unanimitate a candidă in ambele cercuri electorale ale comitatului totu pe fossii deputati, si anume in cerculu Bradului pe I. Hodsiu, er in alu Halmagiului pe S. Borlea. —

Cu inceputulu lunei curinti si magarii nostri, séu traindu cu pseudonimulu loru, partid'a liberala guvernamental, inca a tenuu conferintia totu in acestu obiectu, si a decisu, ca in cerculu Halmagiului se puna contra-candidatul pe Solyom Fekete Ferencz, procurorul reg. din Baia-de-Crisiu, — er in cerculu Bradului inca in 3 a luaci curinti au rogatu pe Dlu Dem. Moldovanu, consiliariu aulicu in pensiune, de presentu proprietariu in Trestia, se primesca candidatul ca contra-candidatul cu programa guvernamentala! Se intielege caci dui Dlu Dem. Moldovanu a refusat. Destulu caci apoi domnii magarii au rogu' su la o apucatura, punendu de contra-candidatul lui Hodsiu pe cunoscutulu renegatu Mihail Gergely din Clusiu, in sperantia ca pe ilegatori, prostii de ei, ii vor poté confundă si aduce in retacire cu acestu nume de Moldován!

Totu pe atunci se vorbiá ici-coliá, caci in acea conferintia a magariilor nostri s'a si decisu, ca prin candidatulu loru, adeca prin procurorul reg. Solyom Fekete Ferencz, se cera dela guvern sub óre-care pretestu, ca se tramita cici cătu mai curendu potore armata, in credint'a — firesce, caci astfelui se va intimidă acestu popor de vlahi si asiá densii si vor poté ajunge scopulu forte-istorior, adeca vor reesi cu contra-candidatul loru, er lumeni apoi vor bucină, caci chiar si poporul Zarandului a capitulat naintea marelui Tisza! De si acăsta faima, dupa tinerca conferintie romanilor so sioptia mai desu, si se latia din ec in ce mai tare, noi — n'am credut'o; n'am pututu crede caci dlu ministrul Tisza se ajunga la atât a ticalosia, in cătu se recurga la astufeliu de mediloce, cari nu sunt nici onorabili, nici constitutionali, ci inveraturi — teroristice, si domne numai de despoti! Si asiá pe acăsta faima n'am pusu nici unu pondu.

Dar ce se vidi! Ieri primariulu din Baia-de-Crisiu amblă in ruptulu capului, se face cortele pentru aproape 800 de soldati si 28—30 de oficeri, cari — precum dicea elu, au se sosescu adi-mane! — fain'a se lati in data ca fulgorulu si pe poporul si pe noi toti ne cuprinse mirare si instrainare, nepotendu principe, caci ce ar cauta aici atât potore armata, si cum se se pótă in orlețat la noi 800 de soldati intr'unu oriasiulu, care abia numera 110, adeca una sua sita dies case, dintre cari érasi cea mai mare parte este ocupata prin oficiali; ba chiar si dintre acesti'a unii ne afandu cor-tele in Baia-de-Crisiu, locuescu prin satole vecine! —

Marturisim caci noi, inca nici acumă nu voiam se credomu faim'a despre venirea soldatilor, dar mai tardi ne convinseram, caci intru adeveru dlu ministrul Tisza, sub pre-testu caci in comitatul Zarandului securitatea personei si a averii ar fi in mare gradu periclitata, a ordenatul ca numai de cătu se se tramita unu batalion de linia, care face pre-eu spusu unii cam 800 de factori si cu 30 de oficeri. —

Si — findu caci este de comunu cunoscutu, cumca in acestu comitatul au dominutu si domnesce liniscea si ordinea, si securitatea cea mai completa, toti se intrebau: Cine óre a potutu scorci marea mintiuna si a face duii ministru

Tisza infam'a relatiune falsa? — Vice-comitele si pestetotu autoritatea comitatului scima caci n'a facutu acăst'a, caci nu potea, n'avea de unde face reporturi despre fapte, ce nu exista. — Comitele supremu, carle conosce si trebuie se conosce starea comitatului, inca n'a potutu face astufeliu de arestare, atât de contraria faptelor!

Mai tardi intielesaramu dela unu dnu demnu de tóta increderea, caci procurorul Solyom Fekete Ferencz i-a spusu, cumca presedinte tribunului regescu din Baia-de-Crisiu ar fi cerutu poterea armata, pentru caci in patru comune, caci ocazionea segregării padurilor, — s'ar si opusu unii omeni, se nu taia din padurea satului 1/100 pentru scola comunale! (Nota bene: Scola comunale in comitatul nostru nici nu exista! Cea un'a, redactata de guvern in Baia-de-Crisiu, se dice a fi scola de statu. In intregu comitatul nostru exista numai scole confesionali. Si asiá — chiar si amentuliu pretestu este o scoritura miserabile.)

Adeveratu este, caci din partea tribunului s'a facutu la oficiulu vice-comitelui aratare, pre cumca in patru comune omenii s'a si opusu la tajarea 1/100 din padurea comunale pe séma neessintei scole comunale, si a cerutu brachiu, carei sa si datu numai de cătu. —

Dar apoi si acăstătre bine a se scii, caci de unde si cum s'a escatu acea pretinsa resistenta? Au fost adeca tramisi din partea tribunalului in acelo comune pentru pertracare indidi, cari nu sciu limb'a poporului, si asiá ne scindu splică ómenilor, caci — de ce este vorba, ma — precum se va vedé mai la vale, in comun'a Ocisoru in locu de a splică, au injuratu poporul, asiá neintielegea s'a escatu din grosiél'a esmisilor tribunalului regescu séu prin aceea, caci esmisii nepecrepandu lin'b'a poporului, nu s'a potu intielege cu omenii. Resistentia fapteca nici n'a fost, n'a fost vatematu nime neci cu evenitul, cu atât mai pucinu in fapta! Atât'a a fost tota pretinsa resistenta! Adeca, repetindu: esmisii tribunalului pentru unu deceptu alu loru legalu, nu s'a potu intielege cu omenii. Si chiar astazi in comun'a Ocisoru, respectivul esmisu alu tribunalului regescu a esit in facia locului cu brachiu ordenat do v. comite, care brachiu s'a cuprinsu din pretorele respectivu, comisariulu de securitate si cu persecutorii, si — dupa ce pretorele in limb'a poporului a splicat caci — pentru ce s'a ordinat brachiu, ómenii nu sciu a se mira din destulu, negandu caci li-r fi fost a minte, macar — a se opune candu-va, caci din contra afirmandu caci dintr-o domnii esmisii ai tribunalului anume unul mai lungu, in locu de a li splică, caci pentru ce scopu si po a cui séma vré se taie din padurea comunale, a injuratu poporul numindu omenii „hoti si tălhari“; dar caci — pe langa tóte acestea, insusi judele comunale a luat lantiulu in spate si a rogatu pe Domnii esmisii, se vina cu densulu si se mesure siata din padure cătu poftescu; acei domni insa au refusat, si fara a mesură s'a dusu catra casa!

Dupa acestea desluciri poporul se deschiara, caci densulu nici prim'a data n'a facutu si nici acumă nu face vr'o resistenta seu opusetiune, din contra a rogatu comisiunea se mesure si se tata din padure, conform legii, cătu se cuvine; si asiá trainisii tribunalului si-au facutu si finit u lucrarea oficioasa in tóta liniscea si ordinea, fara a si aflatu macar o umbra de resistinta!

Atiuseramu mai susu, caci unu domna si a spusu, cumca ar fi auditu dela Dlu procurorul regiu Solyom Fekete Ferencz, caci milita s'a cerutu prin presedintele tribunalului regescu; noi ince acăstă tocma nu o potem credeti, caci mai multu credem, caci cererea se va facutu, conformu decisiunii conferintei magariilor, chiar prin dlu contra-candidatul si procurorul regiu Solyom Fekete Ferencz, pentru scopu de pressiune a spiritelor la alegerile!

De altintre precum spusueram, milita s'a ordenatul prin Dlu ministrul Tisza, fara intrebarea auctoritatii comitatului, si precum se vede, numai dupa o relatiune simpla a lui procuror candidatul de deputati; si acum — motivul si s'opulu relatiuni contrarie adeverului, dupa cele premise, si suntu dejă cunoscute si pricepute.

Chiar acumă se respondi o alta faima; adca, caci magarii ar decisu, ca dupa ce vor sosi soldati, numai decătu se faca unu marialu, si acolo invitandu pro oficiari, se ii informedie sinistru, se-i atraga in partea loru pentru ce se li stă in răjitoriu spre ajungerea scopului pentru care au cerutu poterea armata.

Dar noi credem, caci domnile loru numai in daru si facu spese cu tracta oficiarilor dela armata c. r. Domnii oficiari in scurtu timpu dupa sosire voru vedé adeverul, si la astufeliu de apucature miserabilu, de sicur si-voru intorce cu despreția dosulu — unor omeni ca membrii partidei liberali guvernamentali de aici!

Precum suntemu noi informati, v. comitele a relationat dui micistru Tisza, si i-a dovedit cu date si documente necontestate, cumca in acestu comitat nu numai ca securitatea personei si averii nu este periclitata, ci pretotindeni a dominitu si domnesco linisce, ordine, si securitate — ca nicairi in tiera! pe acestu temeu totu odata rogandu-lu, se dispuna numai decat retragerea poterii armate din comitat, unde ea s'a adus pe basa unor relatiuni false si unde ea este spre greutatea poporului, care si asi este destulu de seracu! Firesc ca noi dupa tristele experinti din trecutu, nu potem astepti ca aceasta relatiune a V. comitelui se alba efectu; caci Domnii dela potere si au scopul loru, er de adeveru, dreptate, erutare a poporului nostru romanu de greutatati si de maltratari nu pre voru se auda, si asi soldatii — probabilmente voru remane aici pre capulu bietului poporu, spre necesulu si suferinti chiar a bietilor soldati, cari din lipsa de cortele vor si siliti cate 5-6 a sie de cate intruna chiluit!

Si acuma dupa premissile acestoia vedindu astfelui de apucature si fapte brutale, astfelui de demoralisare, astfelui de maltratari, astfelui de foradelegi, — intreburi nu ar si mai bine, mai consultu, si chiar la timpu, se imitam si noi pe frati nostri din Transilvania, se no retragomu cu totul dela alegeri si dela ori ce lupte constitutionali, precari dñi maglari nu le suferu din partea noastra, si asi pri acest a se ferim poporului nostru de maltratari, brutalitati, corupzioni, cu unu cuvent de demoralisare si barbara procedere, la care suntem expusi decandu cu domnia acest a magiara; er pe domniele loru se lasam si facu de capu?

Eu din parte-mi eugetu, ca ar si mai bine, si de ore ce precum nunumai din foi publice, dar si privata sciu, si scimu cu totii, ca asomene foradelegi, maltratari precum si corupzioni se intempsa mai pretotindeni, mai vertosu printre Romanii, asi mi-iau libertatea a atrage atentientea conductorilor nostri asupra acestor cestiuni si a-iu roga, se bine-voiesca a se pronunci in privinti a acesta! *)

Ilie.

Oravita in 27 iuniu 1875.

In pretuiu a „Albina“ din 8/20 iuniu a. c. nr. 38, s'a publicatu din cerculu Oravitiei, dupa mai multe corespondinti, despre alegerea de ablegatu, unele date si impregiurari neexacte si incomplete, cari potendu a mistificat evenelui, a innegri persoane si a seduc populu nostru, si astfelui tocmai a fac servitie artidei contrarie Romanilor la alegerea de ablegatu, reclama ne-aperata rectificari, deschiri si completari.

Ajunge din capulu trobei a spune, cum ca intre capii intelegerile romane de aici se vede a exista o urta desbinare, de unde incur si-tragu originea tote de n'ntelegerile si intrigile, ce apoi duc ap'a la m'or'a partidei contrarie.

Voiu numai o impregiurare forte caracteristica a impartesti, spre a pute de judecata starea lucrului. Joi in 17 iuniu a. c. a tenu tu partid a guvernamental pentru Wodianer o conferinta in Cacova, la cas'a dui Notariu comunala si advacatu T. Miclea, la care conferinta au fost de faca: 1.) P. Vuia, judele cercualu administrativ din Oravita; 2.) colegulu seu Balogh F. din Crasiova; 3.) Ales. Ratiu, not. comunala din Goruia; 4.) Iacobu Molin, not. comunale din Comoriste; 5.) I. Botosiu, jude comun. totu de acolo; 6.) I. Lazăr, judele si 7.) Ioanu Popa, subjudele din Tiefaniulu-micu; 8.) Ioanu Olde, judele din Forotocu, 10.) Nic. Popescu, parochulu gr. cat. si 11.) Eftim Popa jude din Chernecea; 12.) Nic. Carbunar, parochulu gr. cat. din Secasiu; 13.) Paunu Cimponeriu, notariu comun. 14.) Anisia Tiugui, jude si 15.) Dim. Rusu, parochulu gr. cat. din Tiefaniulu-mare; 16.) im. Miclea; 17.) Ionu Firca, jude si 18.) P. Bordanu, parochulu gr. orient. din Cacova; 19.) A. Gyorgyevics, directoriu la c. r. societate de drumu de feru de statu; 20.) Vas. Bordanu, comisariu de securitate; 21.) Dr. Aur. Maniu, notariu publicu, cesti din urma toti trei din Oravita. — In acest a intraltele dui P. Vuia, judele cercualu administrativ, spre a capacata si amagi pre Romanii de faca, ca se fie de partid a guvernului, pentru d'a alego ablegatu pre Wodianer, denosu, pentru de a da pondu morale causei sale s'a provocat pre Dlu A. M. . . . , asesorele de la tribunatu, si pre Il. Traila, advacatu din Oravita, dicindu ca si acestia ca Romanii de frunte, sunt de partida guvernului si pentru Wodianer! In scurtu dupa aceia unu Romanu de frunte din Oravita in-

*) Amiculu nostru Ilie vine tardiu cu acest a cestiune; altii de multu au sulevat-o; dar — ea a fost discutata destulu dejă in clubul deputatilor nationali, si noi — nu potem de catu era si er a sustiné, ca — trebuie se continuu lupi a constitutionala pana atunci, pana candu domnii cu constitutiunea nu ne voru scote din ea — ori prin lega, ori prin fortia. Naintea intrigelor si greutatilor si corupzioniilor — nu ni poate fi iertat a capitulat, deca este ca se nu suntem inferati de — ticalosi. — Red.

trebandu despre acest a pre suntilu d. P. Vuia, si reflectandu-lu, cum a potutu elu se provoca aceste doue persone acolo in conferinta spre a influenti in poporu? — dlu pretore a respunsu, ca elu este autorisatu de a dreptulu a spune, cum ca ei suntu de partid a, guvernamental si cumca si ei recomenda Romanilor pre Wodianer de ablegatu, firesc pentru banii sei multi ce are, caci — alia vertutea n're!

Cumca este vorba d'a eorumpe cu bani, si inea multi bani — pre alegatori pentru alegerea lui Wodianer, acest a este unu ce cunoescutu in tota Oravita si in prejuru; de ore ce dñi: 1.) Franc Wittmanu, advocatul societati c. r. de drumu de feru de statu, a 2.) Iul. Schnabel, 3.) Iul. Becker, 4.) Peter Sander, toti trei negotiatori din Oravita, 5.) Rob. Bähr, 6.) Tim. Miclea si altii, cari formaaza comitetul central din Oravita pentru alegerea lui Wodianer, — pre faca au spusu si recunoscutu in publicu: cumca ei, pentru aceea voiesc alegerea lui Wodianer, fiindu ca si s'a promis 5000 fl. pe sema scoli estatieso, 7000 fl. pentru zidirea casinei, 4000 fl. pentru Reuniunea puaselor, 15—20,000 fl. ca de fundatuni pe sema scolilor romane din cercu. Taturorul acestor li putem dovedi acestea cu martori in facia, cu martori nainete caror au spusu si precunoscutei ei acestea.

Afara de acestea, in specialu:

1. Dlu I. Miclea, vice-presedintele numitului comitet pentru alegerea lui Wodianer, la rug'a (nodei a) de Rosalie din Maidanu, in facia publicului adunatu la jocu a spusu ca, — deca comun'a va tien'e cu Wodianer, atunci capeta 700 fl. v. a. (A se vedea „Alb.“ nr. 39.)

2. Dlu Iul. Schnabel, a disu catra docinete Liuba celu tineru din Maidanu, si catra Ionu Simu din Agadiciu, cumca elu stia bunu, ca scoblele acestor comune voru capeta cate 500 fl. deca voru tien'e cu Wodianer, si elu pota ascurata acest a si prin obligatiune formalu.

3. Petru Bordanu, parochu gr. or. in Cacova si fratele seu Vas. Bordanu, comisariu de securitate, sambata in 26 iuniu, in tergul de septembra d'n Oravita, intelindu-se cu Stef. Pauloviciu preot din Rusova noua spusera respectu, ca — Wodianer trebuie se invinga si se fie ablegatu, caci 80,000 fl. v. a. stau la dispositiune, si fie-care alegatoriu capeta 10 fl. era fruntasii si inteliginti de la 100 fl. in susu; asomenea si scoblele capeta cate nesecu sute de florini.

4. Aless. Popoviciu, notariu comunala in Greovatu, in facia representantilor comunali si altor omeni din Brosteni, a disu tu de multu: ca acea comun'a are sa capeta 8000 fl. deca va tien'e cu Wodianer.

5. Ionu Gutiu, juratu comunala in Tiefaniulu-micu, la Filipu jidovulu bertasius din locu, in 20 iuniu in facia lui Dumitru Borca si mai a doi omeni calatori din Valeadonii a indemnatu omenii se tien'e cu Wodianer celu bogatu, era nu cu Mangiuca; caci acest a este fatorul de popa din Brosteni si vr'e sa reintroduca birulu popescu ce este stersu in Tiefaniulu-micu!

6. Ionu Popa, subjude in Tiefaniulu-micu, carele nu de multu a impuscatu unu omu, precum este dovedit, totu insa ca se fie se osudu din dreptatoria si stersu din list'a alegatorilor, in cas'a sa a promis 5 fl. de persona la tiegaii covaci din comun'a, deca voru tien'e cu Wodianer, ceea ce duoi din tiegani potu marturisti. Totu acestu Ion Popa, dilele treute a fostu dusu si la Agadiciu, comun'a invinsata, precum se ando, spre a casigá cu bani alegatori.

7. Nicolas Bojinca, fostulu faimos comisariu de securitate, acum locuitoriu in Ondea-feru, se vede a fi unu tramisu agentu principalu ai Wodianerianilor; deci elu sambata seara in 19 iuniu se areta in Tiefaniulu-mare, la romanul celu de frunte in comun'a cu numele Nicolas Braia si fagaduindu-i 500 fl. deca va tien'e cu Wodianer, apriatu ia spusu, ca in casu de invoire, si II. Sa, comitele supremu, care calatoresce prin comitat, warti in 22 iuniu, venindu la Tiefaniulu-mare, lu-va corcetă. Dar N. Braia cu indignatiune respinsu o propunere corumpatora si delocu mane-di dimineti a a imparsit acesta intemplare representantilor comunali si altora din poporu, spre luarea la cunoscinta si spre observarea pasilor lui Bojinca. — Totu acestu Bojinca, dilele trecute a fost cu asemenea scopu in Greovatu la o persona de frunte, dar si prin alte comune. — Numai mai 3-4 omeni ca Nicolas Braia, si onoreaza Romanilor din cercu ar fi salvata, er cu dui Bojinca am pota vorbi naintea sedriei criminale.

Este batatoriu la ochi, cum II. Sa, dlu comite supremu George Ivascoviciu chiaru acum sub timpulu ferberilor pentru alegeri s'a pusu a caletori prin cercuri, si anume prin acestu cercu, si a visitat notariatele si scoblele. Apoi nu-e inca o luna de candu au fostu inca de doue ori in Oravita!

Dar mai de insemetate este, precum avem informatiune secura, cumca la iniciativa d-lui Dr. Aurel Maniu, intre acestea si dlu Mangiuca a decursu naintea de candi-

darea lui Wodianer nesce desbateri in privind a alegerei acestuia; la care ocazie dlu Maniu ar fi incredintiatu pre Mangiuca despre aceea, ca acum este timpul a-si face meritu pentru comune, de ora ce Wodianer voiesc a darui pentru scole 15—20,000 fl. si elu, Mangiuca, ar pota cu vedi a sa a fi saptore mediocitoru spre acestu scopu. Se vorbesce mai de parte, cumca intre dlu Maniu si Mangiuca ar fi decursu peractari si despre aceea ca voindu societatea c. r. de drumuri ferate a pune de ablegatu pre Wodianer, alu caruata este celu mai mare actiunari si presedinte la consiliul din Viena alu Societati, si care are la Societate, de dupa starea sa, mare influintă, — Societatea se predese oraselor montane dreptulu de tergu cu venitul seu, impreuna cu proprietatea pasiunilor comunali din aceste comune, la cari totu — comunele si asi au titlu neconstabil de dreptu; apoi in procesele urbarial a comunelor din prejuru, 15—20 la numeru, pentru lemnarit si jirovina se face impacatiuni, caci dreptulu comunelor acestor este dovedit priu multe marturii jurate inaintea tribunalului. Acestea s'ar fi combinat a se face pre langa succesiua incuiintare a comunelor, a caror advocatu in proces este dlu Mangiuca. Mai de parte se afirma, ca dlu Mangiuca, la provocare si repetita incredintare a dui Maniu, ocazionalmente ar fi avut peractari si impartesiri despre aceste obiecte chiar cu personale concerninti competinti, dar se so fie convingu, ca este — numai o mistificare, o intriga, o strategie spre a pacali pre alegatorii romani, ca se pervena Wodianer neconturbat de nime — deputatul cercului! Din acestea se poate vedea, cumca nu fara cauza vorbesce pre aici lumea multe si felurite despre candidatur'a lui Wodianer.

Ce se atinge de candidatur'a dlu Mangiuca, acest a s'a proiectat in conferinta premergetorii din 10 iuniu a. c. la care au luat parte numai alegatorii din Oravita romana si cea montana, si care conferinta constituindu unu comitet central, au otaritu conchiamarea unei conferinti din totu cerculu de alegere pre diu'a de 19 iuniu, precum s'a si intemplatu. Program'a dlu Mangiuca este publicata fidel intr'o corespondintia de aici in „N. Temes. Zeitung“ din 23 iuniu a. c. n. 141. (Am luate conociintia de ea si este — program'a unei oposiunilor precum este si cea rationala, dar — ea se radima pre cea a lui Senzey, carea in multe privinti se n'satisfac forta si fie a nostra. — Red.) Am fost de facia la ambele conferinti si potu incredinti, cumca atatul dlu Mangiuca, caci si partizanii sei, au tienut cu acuratetia principiile cuprinse in amentita programma.

Cu durere insa trebuie se marturisescu, ca precum la prim'a, asi si la doua conferinti, delocu s'a cunoescutu desbinarea intre corifei intelegerile noastre de zici, caci au lipsit unii principali, ca dlu A. M. si dlu I. T. Ba ce este mai multa, se crede si se vorbesce pe aici, cumca in data dupa conferint'a premergetorii din 10 iuniu, la cateva diele tienindu partid a lui Wodianer o conferinta in scola cestionarea de aici, A. M. a fost primul domn ce s'a inscris la partid a guvernamental si deosebitu si depredat, improscandu morte si focu! Gendarmeria a fost la locul ei si s'a portat cu barbatia, dar ea n'a ajunsu, fiindu band'a organisata mai poternica!

Suna intr'adeveru forte curiosu acesta scira, si — mai curiosu este, ca o sustin chiar acel domni magiari, cari alta data vesti in gur'a mare, ca — Romanul este atatul de fricosu, in catu tremura de numele ungurului si mai vertosu a secuiului!

Noi — nu ni scimu altfelu explicata lucrul, decat ca — vor fi investit a se domnii lotri romani eroismu in acesta meseria de la vecinii unguri si secui! Caci — peste totu s'a observat, ca Romanul candu invetia virtuile magiariului, apoi lu-intrece pe acest a in ele!

Noi — buna ora, cei dela „Albina“, cu Babesiu in frunte, trecentu in ochii domnilor magiari de cei mai virtuosi agitatori ai poporului in lupta nationale; in asemene cu noi Baritiu este buzdura, er Densusianu — copilasiu ce se joaca cu buzdur'a. Ei bine; noi marturisimus ca — am investit din scola magiara si — tendinti a ni e, a rivalisa cu ei. Eta ce:

Domnii magiari se se ferescu bine, se nu li i investis si urme Romanii manierele si virtuile, se nu incépa a rivalisca cu ei in exercitiul — patriotismul, umanitatii, libertatii si dreptatii, asid precum le practica ei de 8 ani de dile facia de popora, caci — candu vor incepe-o Romanii pe acestasi daga, apoi pe domni ii-a batutu Ddieu!

Bage bine sema domnii magiari dela potere, caute cu atentie indereptu la istoria, si se voru convinge, ca — renegati nostri, adeca ai nostri cati au trecutu in taberele loru, tare ii-au intrat in virtutile loru. Aristocrat, despotu, tiranu, fariseu, hotiu si talhariu — ca renegatul romanu in tabera magiara — nu se mai poate asta sub sare!

De aceea noi suntomu in contra renegatilor; de aceea noi prodigam poporului romanu moral a si omenita si nationalitatea; caci — nu voim perirea magiarului prin adoptarea virtutilor loru de Romani!

de alegetori, deci cum poate numai cineva veni la ideia, ca unu omu de omenia, cu o vicia din trecutu atatul de nepetata si cu o popularitate pre cum este a dlu Mangiuca, primindu candidatur'a de ablegatu si spundendu-si program'a in facia unei adunari atatul de numeroase, ar pota se fie in stare d'a se retrage dela candidatura, seu d'a nu tiene si observa program'a sa?! Noi cunoscem pre dlu Mangiuca forte bine, si avem tare credinta in caracterul seu, apoi dandu-ne chiar in vorba cu densulu despre aceste scorinture, in facia mai multor a, cu despreliu li au respinsu si declarat de mintiuni tendintioase, scris de contrarii sei si ai causei nostre, dora chiar prin unii corifei romani, spre a face servitie contrarilor Romanilor la alegerea de ablegatu.

Déca va cadé cauza romana, onorela cercului ce s'a refugiu in persoana si candidatura d-lui Mangiuca va cadé sub imprejurari favorabili ale conscriptiunei de alegatori facia cu unu Wodianer, pre care nici candu nu l'a vedutu acestu tienutu, nici i-a auditu graiulu, carele dici cu acesta ocazie nu a venit spera a se areta alegatorilor si asu dà program'a, ci si-a tram su pre numitii sei cu trentile de bancnote, ea se-i cumpere dobitoce: atunci numai unicu si uniu are de a se atrbuie acesta caderu rusinoasa corifeilor, intelectiei romane, cari din urele si dora interesele personali s'a despartit de causa, si-au parasit detorinti a si facandu-se unela mersiva strainilor, lucra pe facia si pre sub ascunsu, pentru alegerea lui Wodianer; Wodianer deputatul Romanilor !!

Este lucru publicu cunoescutu, cumca dlu Mangiuca nici de cum nu au vrutu se candidide de ablegatu, ci numai prin imprejurari intelectorie, spre a ni salva onorela de batjocur'a lumeni, a fost constrinsu la acestu pasu. — Unu alegatoriu.

Banda organizata de lotri romani!

Asi suna scirile prin totu foile magiare si magiarone, si noi credem ca — dora voru fi advereata.

„Ellenor,“ organulu corporale alu d-lui min. Tisza, a fost carele mai antai aduse scirea, ca din Romania a buitu o banda organizata de lotri in Secuime si — fora nici o frica si siifa a jafuitu si depredat, improscandu morte si focu! Gendarmeria a fost la locul ei si s'a portat cu barbatia, dar ea n'a ajunsu, fiindu band'a organisata mai poternica!

Suna intr'adeveru forte curiosu acesta scira, si — mai curiosu este, ca o sustin chiar acel domni magiari, cari alta data vesti in gur'a mare, ca — Romanul este atatul de fricosu, in catu tremura de numele ungurului si mai vertosu a secuiului!

Noi — nu ni scimu altfelu explicata lucrul, decat ca — vor fi investit a se domnii lotri romani eroismu in acesta meseria de la vecinii unguri si secui! Caci — peste totu s'a observat, ca Romanul candu invetia virtuile magiariului, apoi lu-intrece pe acest a in ele!

Noi — buna ora, cei dela „Albina“, cu Babesiu in frunte, trecentu in ochii domnilor magiari de cei mai virtuosi agitatori ai poporului in lupta nationale; in asemene cu noi Baritiu este buzdura, er Densusianu — copilasiu ce se joaca cu buzdur'a. Ei bine; noi marturisimus ca — am investit din scola magiara si — tendinti a ni e, a rivalisa cu ei. Eta ce:

Domnii magiari se se ferescu bine, se nu li i investis si urme Romanii manierele si virtuile, se nu incépa a rivalisca cu ei in exercitiul — patriotismul, umanitatii, libertatii si dreptatii, asid precum le practica ei de 8 ani de dile facia de popora, caci — candu vor incepe-o Romanii pe acestasi daga, apoi pe domni ii-a batutu Ddieu!

Bage bine sema domnii magiari dela potere, caute cu atentie indereptu la istoria, si se voru convinge, ca — renegati